

4 és 5 számjegyű utak fejlesztése

TOP_Plusz-1.1.2-21

Rövid összefoglaló

Ki nyújthat be támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 1.1 és 1.2 fejezetében)	Magyar Közút Nonprofit Zrt. (GFO 573)
Nyújthat be támogatási kérelmet konzorcium? (Részletes információk a felhívás 1.1 fejezetében)	A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában nincs lehetőség.
Milyen tevékenységek támogathatóak? (Részletes információk a felhívás 2. fejezetében)	4 és 5 számjegyű kül- és belterületi állami tulajdonú közutak fejlesztése, felújítása. Országhatárhoz vagy határátkelőhelyhez vezető 4 és 5 számjegyű állami tulajdonú közutak fejlesztése, felújítása, építése.
Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 1.3 fejezetében)	Megyéenként eltérő benyújtási dátum lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus mellékletekben foglaltak szerint.
Mennyi támogatást lehet igényelni? (Részletes információk a felhívás 3. fejezetében)	Megyéenként eltérő minimum és maximum támogatási összeg lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus mellékletekben foglaltak szerint.
A támogatás visszatérítendő vagy vissza nem térítendő? (Részletes információk a felhívás 3. fejezetében)	A támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül.
Kell-e önerő a projekthez? (Részletes információk a felhívás 7.2. fejezetében)	Nem.
Mekkora mértékű előleg igényelhető? (Részletes információk a felhívás 7.1. fejezetében)	Akár 100%, a Felhívás 7.1 pontja szerinti feltételek teljesülése esetén.
Mennyi a projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam? (Részletes információk a felhívás 4. fejezetében)	A projekt fizikai befejezésére a megkezdésétől számított legfeljebb 36 hónap áll rendelkezésre.
Hol valósítható meg a projekt?	A kevésbé fejlett régiók esetében a felhívás mellékletét képező területspecifikus mellékletek szerinti megyék településein, kivéve a megyei Integrált Területi Programokban meghatározott azon városok és várostérségek lakott területen belüli részeit, amelyek a Fenntartható Városfejlesztési eszköz keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani.
Várhatóan hány projekt kap támogatást?	Megyéenként eltérő számú projekt támogatása lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus mellékletekben foglaltak szerint.

A felhívás

- meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg, összes elszámolható költség alapon¹, 145 722 772 000 Ft. A területi egység számára rendelkezésre álló forrás meghatározása és a támogatási kérelmek várható darabszáma a felhívás területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található.
- a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében a Regionális Fejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága által kerül meghirdetésre az 1652/2021. (IX. 21.) számú kormányhatározatban szereplő éves fejlesztési keret alapján,
- forrását az Európai Regionális Fejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja,
- keretében beérkezett kérelmekről az irányító hatóság TKR eljárásrend szerint hoz döntést. A döntés-előkészítés során az irányító hatóság Döntés-előkészítő Bizottságot állít fel.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy a Felhívás, az Általános Útmutató a 2021-2027-es programozási időszakban meghirdetett felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: „ÁÚF 21-27”), az Elszámolási Útmutató, a támogatási kérelem adatlapja és mellékletei együttesen tartalmazzák a támogatási kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt. Az irányító hatóság és a Miniszterelnökség a dokumentumok változtatási jogát fenntartja. A módosításokról minden esetben közleményt jelentetünk meg, ezért kérjük, hogy kövessék figyelemmel a www.palyazat.gov.hu honlapon megjelenő közleményeket!

Az irányító hatóság az „ÁÚF 21-27”-ben és az Elszámolási Útmutatóban megfogalmazott általános szabályoknál meghatározhat szigorúbb feltételeket a Felhívásban, ezért ha a Felhívásban szereplő információ eltér az „ÁÚF 21-27”-ben vagy az Elszámolási Útmutatóban megfogalmazott általános előírásoktól, akkor a Felhívásban szabályozottak az irányadók.

A támogatási kérelem elkészítése, benyújtása, a támogatott projekt végrehajtása során irányadó jogszabály a 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet (a felhívásban a továbbiakban Korm. rendelet).

¹Az operatív programban rögzítettek alapján.

Tartalomjegyzék

1. A támogatási kérelem benyújtásának feltételei	5
1.1. Ki nyújthat be támogatási kérelmet?.....	5
1.2. Ki nem nyújthat be támogatási kérelmet?.....	5
1.3. Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet?	5
1.4. Hogyan lehet benyújtani a támogatási kérelmet?.....	6
2. A projekttel kapcsolatos elvárások	6
2.1. Milyen tevékenységek támogathatók?.....	6
2.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása.....	8
2.3. Milyen műszaki, szakmai elvárásoknak feleljen meg a projekt?	9
2.4. Horizontális szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások	12
3. A finanszírozással kapcsolatos információk.....	13
3.1. Vissza kell-e fizetni a támogatást?	13
3.2. Mennyi a projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége?.....	14
3.3. Mennyi támogatást lehet igényelni?	14
4. A projektvégrehajtás időtartama	14
4.1. Mikor kezdhető meg a projekt?.....	14
4.2. Mikorra kell befejezni a projektet?	15
5. Mérföldkövek, indikátorok.....	15
5.1. Hány mérföldkövet kell tervezni?	15
5.2. Milyen indikátorok teljesítéséhez kell hozzájárulni?	16
6. Projektvégrehajtással kapcsolatos egyéb elvárások	17
6.1. Mire nem kapható támogatás?	17
6.2. Milyen további szakmai elvárásoknak kell megfelelni a megvalósítás során?	17
6.3. Kell-e közbeszerzést lefolytatni?	20
6.4. Milyen feltételei vannak az ingatlanfejlesztésnek?	20
6.5. Hol találhatóak a biztosítéknyújtásra vonatkozó elvárások?	20
6.6. Milyen elvárások vannak az Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatban?	20
6.7. Hogyan kell az adatokat gyűjteni ESZA+, illetve MMIA támogatás esetén?	20
6.8. A projekt megvalósítása után milyen kötelezettségeim lesznek?	21
7. Elszámolhatóság	21
7.1. Mennyi előleg igényelhető?	21
7.2. Mekkora önerő kell a projekthez?.....	22
7.3. Melyek az elszámolható költségek?	22
7.3.1. Milyen egyszerűsített elszámolási mód alkalmazandó?.....	25
7.4. Milyen feltételei vannak az elszámolhatóságnak?.....	26
7.5. Melyek az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások?.....	28
7.6. Milyen költségek nem számolhatók el?	29
8. Kiválasztási eljárásrend és kiválasztási kritériumok.....	29

8.1. Milyen eljárásrend alapján történik a támogatási kérelmek kiválasztása?	29
8.2. Melyek a kiválasztási kritériumok?	29
9. Az állami támogatásokra vonatkozó szabályok	32
9.1. Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések	32
9.2. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok.....	32
10. További információk	34
10.1. Milyen adatkezelési kötelezettségek vannak?	34
10.2. További dokumentumok	34
11. Ügyfélszolgálatok elérhetősége.....	35
12. Csatolandó mellékletek listája	35
12.1. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási kérelemhez?	35
12.2. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási szerződéshez?	35
12.3. Milyen dokumentumokat kell csatolni az első kifizetési kérelemhez?	36
13. A felhívás szakmai mellékletei	36
13.1. A felhívás indokoltsága és az OP-hoz való illeszkedése.....	36
13.2. A felhíváshoz kapcsolódó jogszabályok:	36
13.3. További mellékletek	37

1. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

1.1. Ki nyújthat be támogatási kérelmet?

A felhívásra támogatási kérelmet nyújthat be:

- a) Magyar Közút Nonprofit Zrt. (GFO 573)

A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában nincs lehetőség.

1.2. Ki nem nyújthat be támogatási kérelmet?

- 1) Az "ÁÚF 21-27" „Kizáró okok listája” c. részben felsoroltak.
- 2) Azon támogatást igénylő, amely:
 - a) nem rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-a szerinti esélyegyenlőségi tervvel, amennyiben releváns.
- 3) Azon támogatási kérelemre nem ítélt meg támogatás, amely:
 - a) megvalósítási helyszíne Budapest közigazgatási területe és a megyei Integrált Területi Programokban meghatározott azon városok és várostérségek lakott területen belüli része, amelyekre a Fenntartható Városfejlesztési eszköz keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani.
 - b) azon tevékenység megvalósítására irányul, amely korábban az államháztartás alrendszereiből, vagy a Strukturális Alapokból a támogatási kérelemben tervezett tevékenység megvalósítására vonatkozóan támogatásban részesült és annak kötelező fenntartási időszaka még nem járt le. Ez alól kivételt képez, ha a Felhívásra benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a jelen fejlesztéstől való lehatárolását a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni.
 - c) országos közúton tervezett beruházás esetén nem rendelkezik az illetékes szaktárca helyettes-államtitkári, államtitkári vagy miniszteri jóváhagyású országos közúton tervezett beruházásra vonatkozó támogató nyilatkozatával vagy feladatlemondó levelével.
- 4) Csekély összegű állami támogatás esetén:
 - a) olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi,
 - b) a közúti kereskedelmi árufuvarozást ellenszolgáltatás fejében történő végző vállalkozások számára nyújtott támogatás teherszállító járművek megvásárlására.
- 5) Közzolgáltatásért járó ellentételezés esetén:
 - a) a szárazföldi közlekedés területén működő vállalkozások javára közzolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott támogatás,
 - b) azon szervezet részére, amely az Európai Bizottság Magyarországnak címzett, európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező határozatának nem tett eleget,
 - c) olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi.
- 6) Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás esetén:
 - a) azon szervezet részére, amely az Európai Bizottság Magyarországnak címzett, európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező határozatának nem tett eleget,
 - b) olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi,
 - c) dedikált infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott támogatás,
 - d) olyan infrastruktúrához nyújtott támogatás, amelyre a 651/2014/EU bizottsági rendelet egyéb cikke alapján (a 14. cikk szerinti regionális beruházási támogatás kivételével) nyújtható támogatás.

1.3. Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet?

A kérelem benyújtási határideje a felhívás adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található.

1.4. Hogyan lehet benyújtani a támogatási kérelmet?

- 1) Nyújtsa be kérelmét az online kitöltő programban. Ehhez először jelentkezzen be a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon a Pályázati e-ügyintézés (EPTK) felületre az „Egységes beléptető felület bejelentkezés” gomb használatával.
- 2) A kérelem kitöltését és lezárását követően a program előállít egy nyilatkozatot, ezzel tudja majd hitelesíteni a kérelemben megadott adatokat. A hitelesítés két formában történhet:
 - a) a nyilatkozatot minősített tanúsítványon alapuló, legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással kell ellátnia, vagy
 - b) azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatással (AVDH) kell hitelesítenie. Az AVDH szolgáltatás ingyenesen elérhető, azonban elektronikus azonosítással (pl.: ügyfélkapu regisztrációval) kell rendelkezni hozzá. Az AVDH szolgáltatás itt érhető el: <https://magyarorszag.hu>. (Az AVDH szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos tájékoztató a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon elérhető.)
- 3) Az elektronikus aláírás, vagy az AVDH szolgáltatás igénybevétele után:
 1. Mellékelje a véglegesített kérelemhez a minősített elektronikus aláírással ellátott, vagy AVDH szolgáltatással aláírt és hitelesített nyilatkozatot.
 2. A kitöltő program utasításainak megfelelően nyújtsa be a kérelmét.

2. A PROJEKTTTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

2.1. Milyen tevékenységek támogathatóak?

2.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek támogathatóak önállóan:

- 1) **4 és 5 számjegyű kül- és belterületi állami tulajdonú közutak fejlesztése, felújítása, melynek keretében támogatható:**
 - a) utak burkolatának és alépítményeinek építése, felújítása, fejlesztése,
 - b) útburkolat szélesítése, korszerűsítése,
 - c) csomópontok kialakítása, fejlesztése.

A fentiekbe beleértendő az útberuházáshoz kapcsolódóan:

 - a nyitott és zárt csapadékvíz-elvezető rendszer szükséges mértékben történő helyreállítása, korszerűsítése,
 - egyéb szükséges közműkiváltás, közmű védelembe helyezés,
 - támfal építése, érintett műtárgy felújítása, rézsű megtámasztása,
 - mederkorrekció, ívkorrekció,
 - forgalomtechnikai kialakítás,
 - tengelysúly mérő állomás kiépítése,
 - nyomvonalas (közmű-)infrastruktúra helyreállítása, korszerűsítése,
 - szükség szerint ideiglenes terelőút építése, meglévő út terelőútként való használata utáni helyreállítása.
- 2) **Országhatárhoz vagy határátkelőhelyhez vezető 4 és 5 számjegyű állami tulajdonú közutak fejlesztése, felújítása, építése, melynek keretében támogatható:**
 - a) utak kialakítása, fejlesztése,
 - b) meglévő útszakaszok burkolatának és alépítményeinek felújítása,
 - c) útburkolat szélesítése, korszerűsítése,
 - d) szilárd burkolattal történő kiépítése,
 - e) csomópontok kialakítása, fejlesztése.

A fentiekbe beleértendő az útberuházáshoz kapcsolódóan:

 - a csapadékvíz-elvezető rendszer kiépítése, szükséges mértékben történő helyreállítása, korszerűsítése,
 - határátkelőhely akadálymentesítése,
 - egyéb szükséges közműkiváltás, közmű védelembe helyezés,

- támfal építése, érintett műtárgy felújítása, rézsű megtámasztása,
- mederkorrekció, ívkorrekció,
- forgalomtechnikai kialakítás,
- nyomvonalas (közmű-)infrastruktúra helyreállítása, korszerűsítése,
- szükség szerint ideiglenes terelőút építése, meglévő út terelőútként való használata utáni helyreállítása.

A Felhívás keretében kizárólag közcélú közútfejlesztések támogathatók.

2.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek önállóan nem támogathatóak:

2.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek

- 1) Akadálymentesítés – amennyiben releváns, a Felhívás 2.3. fejezetében az akadálymentesítésre vonatkozó feltételek alapján.
- 2) Nyilvánosság biztosítása – „ÁÚF 21-27” c. dokumentum 10. fejezete és a Felhívás 6.2. 1) pontja alapján.

2.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek

- 1) A támogatható tevékenységek megvalósításához szükséges alábbi munkálatok elvégzése:
 - a) útberuházáshoz kapcsolódó infrastrukturális munkák (utak alatt, felett és mellett található infrastrukturális elemek (pl.: közmű infrastruktúra) korszerűsítése, felújítása, védelembe helyezése);
 - b) csapadékvíz-elvezetés kiépítése, átépítése;
 - c) forgalomtechnikai tevékenységek;
 - d) műtárgyépítés és felújítás;
 - e) vasúti átjárók korszerűsítése, felújítása a járművek biztonságos közlekedése érdekében;
 - f) komplex terület-előkészítési munkák (pl.: bontás, tereprendezés, kármentesítés, löszmentesítés, régészet), illetve
 - g) szakhatósági engedélyben előírt munkák.
- 2) A beruházáshoz fizikailag kapcsolódó autóbusszöblök, autóbusszmegállók, autóbussz fordulók, autóbussz peronok, várakozást szolgáló helyiségek, esőbeállók, leszállóperonok felújítása, kialakítása, fejlesztése, akadálymentesítése.
- 3) Közlekedésbiztonságot szolgáló fejlesztések a 4-5 számjegyű országos közutak esetén:
 - a) A közlekedésbiztonság növelését szolgáló elemek építése, felújítása (pl.: biztonsági berendezések, forgalomtechnikai jelzések és eszközök, sebesség- és forgalomcsillapító településkapuk és/vagy szigetek kiépítése, gyalogátkelőhelyek, gyalogos védő szigetek létesítése, akusztikai és/vagy optikai fék a település bejárata előtt, forgalomvonzó létesítményekhez, az úthoz közvetlenül kapcsolódó parkolóhelyek kialakítása az átkelési szakaszok esetén).
 - b) 4 és 5 számjegyű utak csomópontjainak közlekedésbiztonság érdekében történő átépítése, korszerűsítése, felújítása.
 - c) Balesetveszélyes útszakaszok közlekedésbiztonsági fejlesztése, balesetveszélyes ívek korrekciója.
 - d) Kerékpáros átvezetések kialakítása.
 - e) A beruházással érintett 4-5 számjegyű utak belterületi szakasza mentén, valamint a fejlesztéssel érintett csomópontokban a közvilágítás közlekedésbiztonság érdekében történő kialakítása, bővítése, korszerűsítése (pl.: a fenntartható közvilágítás kialakítása).
- 4) Kiegészítő infrastrukturális elemek fejlesztése a 4-5 számjegyű országos közutak esetén:
 - a) B+R kerékpár tárolók/rekeszek építése, valamint kerékpár támaszok, kerékpár parkolók építése és az e-UT 03.04.13:2019 „Kerékpározható közutak tervezése” c. Utügyi Műszaki Előírásnak nem megfelelő támaszok és tárolók utügyi műszaki előírásban foglalt paraméterek szerinti korszerűsítése, cseréje; kerékpárosbarát kiegészítők beszerzése és

elhelyezése a közútfejlesztés nyomvonala mentén, vagy attól legfeljebb 100 méteren belül. Kerékpártámaszokat, parkolókat vagy tárolókat csak mindenki számára hozzáférhetően lehet elhelyezni.

- b) Útberuházáshoz kapcsolódó – a fejlesztendő út melletti – gépjárműparkolók és biztonsági sávok kialakítása, felújítása, áthelyezése.
- 5) Az állami tulajdonú közút szegélyén belül kerékpárforgalmi létesítmény (pl.: kerékpársáv, vagy koppenhágai típusú megemelt kerékpársáv stb.) kialakítása vagy fejlesztése az e-UT 03.04.13:2019 „Kerékpározható közutak tervezése” c. Útügyi Műszaki Előírásnak megfelelően. Amennyiben a kerékpárforgalmi létesítmény nyomvonالvezetése szükségessé teszi, a kialakításra kerülő kerékpáros útvonal az indokolt részeken (pl.: ívek, keresztezések, keresztmetszeti vonalvezetési adottságok, stb. okok miatt) közúttól elválasztott kerékpárforgalmi létesítményként is kiépülhet.
- 6) Automata forgalomszámláló eszközök telepítése a gépjármű és/vagy a kerékpáros forgalom számlálása érdekében.
- 7) Járda kiépítése, felújítása, akadálymentesítése:
- a) A beruházással érintett állami tulajdonú útszakaszok mentén a hiányzó járdaszakaszok kiépítése, vagy meglévő járdaszakaszok felújítása akadálymentesítés érdekében.
- b) A beruházással érintett állami tulajdonú útszakaszokon található vagy létesülő gyalogátkelőhelyek megközelítése érdekében gyalogjárdák kiépítése vagy akadálymentesítése.
- 8) Beruházáshoz fizikailag kapcsolódó állami tulajdonban lévő hidak, nem szintbeli kereszteződések felújítása, korszerűsítése, építése.
- 9) Zajvédelmi intézkedések (növényzettel elérhető zajcsillapítás, zajcsökkentő útburkolat alkalmazása), zöldfelület-építési, átalakítási munkák (pl.: növénytelepítés és árnyékolástechnika) a tevékenységek helyrajzi számain.
- 10) A beruházás megvalósításához szükséges idegen területek megvásárlása/kisajátítása.

2.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

A Felhívás keretében támogatható tevékenységek finanszírozása **tulajdonos szintjén** abban az esetben **nem minősül** az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikk (1) bekezdése szerinti **állami támogatásnak**, **amennyiben** az elszámolható költségek a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény alapján a Magyar Állam tulajdonába kerülő eszközökhöz kapcsolódó beruházásra aktiválhatóak és az alábbi feltételek együttesen teljesülnek:

- az infrastruktúra, és a kapcsolódó eszköz közvetlen versennyel nem érintett, mivel pl.: a replikáció nem gazdaságos (természetes monopóliumok),
- az infrastruktúra, és a kapcsolódó eszköz tekintetében a magánfinanszírozás nem jellemző, valamint
- az infrastruktúra, és a kapcsolódó eszköz a társadalom egészének nyújt előnyöket (azaz nem úgy alakítják ki, hogy egy adott vállalkozást/ágazatot részesítsen előnyben).^[1]

A Felhívás keretében támogatható tevékenységek finanszírozása **a támogatást igénylő vállalkozás szintjén** abban az esetben **nem minősül** az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti **állami támogatásnak**, amennyiben

- a) **a támogatott tevékenység** nem gazdasági **tevékenységnek minősül**, vagy
- b) **a támogatást igénylő** a támogatott tevékenység végzése vonatkozásában az uniós joggal összhangban létrehozott **jogi monopóliummal rendelkezik**, nem versenyez hasonló (liberalizált) szolgáltatásokkal, valamint a szabályozási környezet alapján más liberalizált földrajzi- vagy termékpiacon nem tevékenykedhet. Ha a támogatást igénylő vállalkozás egy másik liberalizált (földrajzi és/vagy termék-) piacon is működik, ki kell zárni a kereszttámogatást (a többi tevékenységtől elkülönült könyvelés, a költségek és a bevételek elkülönítése), valamint a jogi monopólium tárgyát képező tevékenységre nyújtott állami finanszírozást más tevékenységekre nem veheti igénybe.

^[1]Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közlemény 211-212. pontja (<http://tvi.kormany.hu/tamogatas>)

A Felhívás alapján elnyert finanszírozásból megvalósított közmű-infrastruktúra kiépítés, fejlesztés, felújítás **üzemeltető részére történő átadása** abban az esetben nem minősül az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak, amennyiben

- a) az üzemeltető az üzemeltetési tevékenység végzése vonatkozásában az uniós joggal összhangban létrehozott jogi monopóliummal rendelkezik, nem versenyez hasonló (liberalizált) szolgáltatásokkal, valamint a szabályozási környezet alapján más liberalizált földrajzi- vagy termékpiacon nem tevékenykedhet. Ha az üzemeltető egy másik liberalizált (földrajzi és/vagy termék-) piacon is működik, ki kell zárni a kereszttámogatást (a többi tevékenységtől elkülönült könyvelés, a költségek és a bevételek elkülönítése), valamint a jogi monopólium tárgyát képező tevékenységre nyújtott állami finanszírozást más tevékenységekre nem veheti igénybe; vagy
- b) az üzemeltető az infrastruktúra üzemeltetéséért piaci feltételek mellett üzemelteti, piaci díjat fizet a tulajdonosnak.

Amennyiben az üzemeltető tekintetében a fenti feltételek egyike sem teljesül, úgy a tulajdonos az üzemeltetővel, az uniós joggal való összeegyeztethetőséget biztosító támogatási kategória szabályainak megfelelő szerződéskötésre köteles.^[2]

Amennyiben a támogatható tevékenységek finanszírozása az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti **állami támogatásnak minősül**, a felhívás keretében támogatható – lenti táblázatban szereplő – tevékenységek a 2021-2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 258/2021. (V. 20.) Korm. rendelet alapján közösségi versenyjogi szempontból az alábbi jogcímenek, a következő támogatási kategóriákra vonatkozó előírások alapján valósíthatók meg:

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
4 és 5 számjegyű kül- és belterületi állami tulajdonú közutak fejlesztése, felújítása; valamint országhatárhoz vagy határátkelőhelyhez vezető 4 és 5 számjegyű állami tulajdonú közutak fejlesztése, felújítása, építése keretében közmű-infrastruktúra helyreállítása, korszerűsítése, szükséges közműkiváltás.	258/2021. (V. 20.) Korm. rendelet 4.§ 21.	Közszolgáltatásért járó ellentételezés
Önállóan nem támogatható, választható tevékenységek keretében kiegészítő infrastrukturális elemek fejlesztése: B+R kerékpár tárolók/rekeszek építése, beruházáshoz kapcsolódó gépjárműparkolók.	258/2021. (V. 20.) Korm. rendelet 4.§ 20., 23.	Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás; Csekély összegű támogatás
A támogatási kérelem benyújtása előtt a projekt előkészítésével kapcsolatban felmerült költségek (amennyiben állami támogatásnak minősülő támogatható tevékenységhez kapcsolódik)	258/2021. (V. 20.) Korm. rendelet 4.§ 21., 23.	Amennyiben a Kedvezményezett a kérelem benyújtása előtt megkötött közszolgáltatási szerződéssel rendelkezik, akkor közszolgáltatásért járó ellentételezés, ellenkező esetben csekély összegű támogatás

2.3. Milyen műszaki, szakmai elvárásoknak feleljen meg a projekt?

- 1) A beruházást a közúti közlekedésről szóló 1988. I. tv. 8. § (1a) bekezdésével összhangban kell tervezni és megvalósítani: **„A közutak tervezése, fejlesztése során úgy kell eljárni, hogy a biztonságos közlekedési feltételek valamennyi, a közúton közlekedni jogosult számára biztosítottak legyenek.”**, ezért a gyalogos, a kerékpáros és a közösségi közlekedési módok

^[2]A támogatott tevékenység tekintetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 106. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott egyes vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló 2012/21/EU bizottsági határozat (HL L 7., 2012.1.11., 3-10. o.) vagy szabályainak megfelelően megkötött közszolgáltatási szerződés, melyre az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet eljárási rendelkezései vonatkoznak.

biztonságos közlekedési feltételeinek a fejlesztését is tervezni szükséges a projektben. Az egyes közlekedési módok tervezésének az elhagyása akkor lehetséges, ha a beruházásnak ilyen közlekedési mód felülete vagy útvonala egyértelműen nem a része.

A projekt eredményeként egyetlen fenntartható közlekedési mód sem kerül hátrányosabb helyzetbe a fejlesztést követően a beruházást megelőző állapothoz viszonyítva.

Pl.: nem elfogadható, ha a beruházást követően nehezebbé válik a gyalogosok átkelése adott útszakaszon, vagy ha a kerékpárosok útjukat hálózaton belüli „szakadási pont” kialakulása miatt szabályosan csak gyalogosként folytathatják, pl.: gyalogos átkelőhelyen csak gyalogosként, ezért a szükséges beavatkozásokat tervezni szükséges a projektben, vagy be kell mutatni azok megvalósulását kapcsolódó projekt(ek) részeként.

Abban az esetben, ha a kiépítendő, gépjárműforgalomtól elválasztott önálló kerékpárforgalmi létesítmény vasútvonalat keresztez, úgy a kerékpárforgalmi létesítményt folytatólagosan, önálló létesítményként szükséges átvezetni a vonatkozó előírások szerinti biztosítási mód alkalmazásával. Indokolt esetben – melyet a megalapozó dokumentumban szükséges kifejezni – utánfutós kerékpárral is átjárható terelőkorlát kiépítése is támogatható. Az útpályát a vasúti átjáróban az e-UT 03.04.13:2019 „Kerékpározható közutak tervezése” c. Útügyi Műszaki Előírás 6.3. pontjában foglaltaknak megfelelően, legalább 3,50 méter szélességgel kell kiépíteni. A műszaki megvalósítás jelentős többletforrás-igénye vagy egyéb kapcsolódó, például nagyvasúti projekt(ek) később ütemezett fejlesztései miatt a fentiekben foglalt műszaki megoldásoktól való eltérés kizárólag az ITM KRKF Tervzsűri támogató egyetértésével lehetséges.

- 2) A felhívás keretében egy-egy támogatást igénylő több projektje is támogatásban részesülhet, továbbá egy-egy projekt több, egymáshoz fizikailag nem kapcsolódó megvalósítási helyszínt, beruházási elemet is tartalmazhat.
- 3) Országos közúton tervezett beruházás esetén a projekt támogatásának a feltétele az illetékes szaktárca helyettes-államtitkári, államtitkári vagy miniszteri jóváhagyású országos közúton tervezett beruházásra vonatkozó **támogató nyilatkozatának vagy feladatelrendelő levelének a csatolása a támogatási kérelemhez.**
- 4) Autóbuszöblök, autóbuszmegállók, autóbusz fordulók, autóbusz peronok, várakozást szolgáló helyiségek, esőbeállók, leszállóperonok **építése esetén szándéknyilatkozat benyújtása szükséges az első mérföldkőig a területileg illetékes közösségi közlekedést biztosító közszolgáltatótól** a létesítmények használatára vonatkozóan. **Felújítás esetén igazolni szükséges az aktív, meglévő használatot az első mérföldkőig.**
- 5) **Autóbuszöblök felújítása és kiépítése** kizárólag bazaltbeton, vagy azzal megegyező teherbírású burkolattal és merev pályaszerkezettel támogatható, ettől eltérő burkolattípus részletes tervezői indoklás alapján lehetséges, pl.: a forgalmi viszonyokra, a járatsűrűsége, üzemeltetési indokra vagy a zajterhelés csökkentésére hivatkozva.
- 6) **A Felhívás 2.1.2.2. 3) pontja szerinti közlekedésbiztonságot szolgáló fejlesztések esetén** a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléséről szóló 176/2011. (VIII. 31.) Korm. rendelet szerinti **közúti biztonsági audit elvégzése** is szükséges, amely ajánlásait és megállapításait figyelembe kell venni a tervek elkészítésekor. A közúti biztonsági auditra vonatkozó iránymutatást a Felhívás 2. számú melléklete tartalmazza.
Gyalogátkelőhelyek kivilágítása és fejlesztése esetében a közúti biztonsági audit lefolytatásának a kötelezettsége abban az esetben áll fenn, ha a balesetek sűrűsödése a támogatási kérelem benyújtását megelőző 3 évben kimutatható. Új gyalogátkelőhely kialakítása esetén kötelező lefolytatása.
- 7) **A projekt keretében fejlesztendő lakott területen belüli közút** legalább az alábbi **közüemi infrastruktúra kiépítettséggel rendelkezik** (Közüemi infrastruktúrával való ellátottság igazolása):
 - a) szennyvízcsatorna, víz, gáz – melyről a támogatást igénylő vagy a tervező nyilatkozik a támogatási kérelem benyújtásakor –,
 - b) vagy nyilatkozat arról, hogy az érintett szakaszon a gázellátás alternatív energiaellátással kiváltásra került;
 - c) vagy nyilatkozat arról, hogy a fenntartási időszak végéig az útburkolatot a támogatást igénylő vagy a támogatást igénylő hozzájárulásával más személy, szervezet nem bontja meg, szennyvízcsatornázást nem végez;

- d) vagy nyilatkozat arról, hogy a szennyvízcsatornázást úgy oldja meg, hogy az útburkolatot és alépitményeit nem bontja meg a szabályozási szélességen belül, a szennyvízcsatornázást vagy egyéb vonalas infrastruktúra kiépítését az út mellett valósítja meg (burkolt árkot és zárt csapadékvíz elvezetést sem érintve vele).
- 8) A projekt keretében fejlesztéssel (beleértve: új építés, felújítás, korszerűsítés stb.) érintett közutak esetében szükséges figyelembe venni az alábbi műszaki előírásokban szereplő, **aszfaltburkolatra vonatkozó minimum elvárásokat**:
- e-UT 06.03.21. Útpályaszerkezeti aszfaltburkolatok rétegeinek követelményei
 - e-UT 05.02.11. Útpályaszerkezeti aszfaltburkolatok keverékeinek követelményei
- 9) Elvárás az építési területen lévő vagy tervezett fák védelme érdekében, valamennyi építési beruházás esetében, mind a tervezés, mind a kivitelezés során az **MSZ 12042:2019 (Fák védelme építési területeken), valamint a MSZ 12172:2019 (Díszfák és díszcserjék ültetése települések közterületein) szabványok előírásainak betartása**, amennyiben releváns.
- 10) Országos közút belterületi, átkelési szakaszán megvalósuló beruházás esetén **meg kell vizsgálni hálózati szempontból a kerékpáros közlekedés helyzetét, és az útburkolaton elhelyezhető kerékpárforgalmi létesítményeket** szükség szerint a projekt keretében javasolt tervezni és kialakítani az e-UT 03.04.13:2019 „Kerékpározható közutak tervezése” c. Ütügyi Műszaki Előírásban foglaltak szerint. A kerékpárforgalmi létesítmény kialakításához kapcsolódó műszaki terveket, engedélyes szintű terveket az engedélyezési eljárás megkezdése előtt véleményeztetni szükséges az ITM KRKF által szervezett Tervzsűrivel.
- 11) A Felhívás keretében kizárólag az **e-UT 03.04.13:2019 „Kerékpározható közutak tervezése” c. Ütügyi Műszaki Előírásnak megfelelő kerékpár támaszok és tárolók kiépítése**, továbbá jelenleg az útügyi műszaki előírásnak nem megfelelő támaszok és tárolók útügyi műszaki előírásban foglalt paraméterek szerinti **korszerűsítése, cseréje támogatható**.
- 12) **Kerékpárforgalmi létesítmény kialakítását tartalmazó projekt esetében a Kerékpárút Nyilvántartó Rendszer (KeNyi) adatszolgáltatási igazolásainak benyújtása szükséges az alábbiak szerint:**
- Kerékpárforgalmi létesítmény kialakítása esetén, két esetben szükséges a releváns mérőföldköhöz (első, illetve második mérőföldköhöz) csatolni a Kerékpárút Nyilvántartó Rendszer (KeNyi) feltöltéséről szóló Magyar Közút NZrt. igazolást, azaz az adatszolgáltatási igazolást, amelynek szükségességét a kerékpárutakkal összefüggő egyes műszaki adatok nyilvántartásáról szóló 337/2016. (XI. 17.) Korm. rendelet írja elő.
- Az adatszolgáltatás először akkor szükséges, amikor a nyomvonal engedélyezési vagy kiviteli terve elkészül (ún. **tervezési adatszolgáltatás**), majd a sikeres műszaki-átadás átvételét követően szükséges a második adatszolgáltatás benyújtása (ún. **megvalósult létesítményhez kapcsolódó adatszolgáltatás**).
- Az adatszolgáltatás megtörténtéről szóló igazolást az adott mérőföldköhöz kapcsolódóan szükséges benyújtani.
- 13) Állami támogatási szempontból gazdasági tevékenység keretében működtetett, pl.: fizetős parkolóhelyek kiépítése, fejlesztése, felújítása esetén **közszolgáltatásért járó ellentételezés jogcímén nyújtható támogatás**, ezért a projekthez a gazdasági tevékenység működtetését igazoló közszolgáltatási szerződést is csatolni szükséges legkésőbb a második mérőföldköhöz.
- 14) A projekt tervezése és megvalósítása során szükséges a Felhívás 2.4. pontja szerinti releváns **horizontális szempontokat** figyelembe venni és érvényesíteni.
- 15) **Épületek, épületrészek akadálymentesítése esetében** a „Segédlet a közszolgáltatásokhoz és egyéb szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez” c. dokumentumban megfogalmazottakat, valamint az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet előírásait szükséges figyelembe venni.
- Gyalogos közlekedéshez kapcsolódó infrastruktúra kiépítése, felújítása, valamint közösségi közlekedési megállók és állomások esetében (pl.: járdák, gyalogátkelőhelyek, leszállóperonok) az e-ÚT 03.05.12 Akadálymentes közúti létesítmények c. Ütügyi Műszaki Előírást kell figyelembe venni és alkalmazni.
- 16) A támogatási kérelemmel egyidejűleg szükséges benyújtani a Felhívás 1. sz. melléklete alapján elkészítendő **Megalapozó dokumentumot**, melynek célja információ nyújtása a támogatási

kérelem megalapozottságáról, finanszírozási és megvalósíthatósági elemeiről. A megalapozó dokumentum mellékleteként szükséges benyújtani az alábbiakat:

- a) A beruházás területét és környezetét érintő átnézeti helyszínrajz, mely a fejlesztendő utak/útszakaszok szemléltetésére szolgál.
 - b) Ponttérkép, mely jelöli a tervezett beruházás nyomvonalában és annak 500 méteres távolságán belül elhelyezkedő forgalomvonzó létesítményeket².
 - c) A projekt tárgyát képező közterület(ek) műszaki állapotának bemutatását és a meglévő állapotot alátámasztó fotódokumentációt. Ajánlott útszakaszonként és forgalmi irányonként egy-egy fényképfelvételt mellékelni az úttengelyből fényképezve, amelyen látható a meglévő burkolat minősége, valamint a teljes úrszelvény.
 - d) Közülemi infrastruktúrával való ellátottság igazolása, melyről a támogatást igénylő vagy a tervező nyilatkozik.
 - e) A területspecifikus mellékletben meghatározott értékelési szempontoknál előírt külön dokumentum (amennyiben releváns)
- 17) Elvárás, hogy a megalapozó dokumentumban bemutatásra kerüljön a megvalósítás utáni **fenntartás, működés és működtetés biztosítása**, amelynek legalább az alábbiakra ki kell térnie:
- a) Szükséges röviden bemutatni, hogy a támogatást igénylő milyen szervezeti és műszaki erőforrásokkal rendelkezik a fejlesztés min. 5 éves fenntartásának biztosításához.
 - b) Pénzügyi oldalról kérjük, a várható fenntartás általános és tartós forrásainak karbantartási, pótlási, javítási költségek és azok tervezett pénzügyi fedezete biztosításának rövid bemutatását.

Ha a projekt műszaki, szakmai tartalma csökken, ezzel arányosan csökken a támogatási összeg is. (Részletesen lásd: Korm. rendelet 156. §, 157. §)

2.4. Horizontális szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások

1) Általános elvárások:

A táji, természeti, környezeti értékek védelmével, a klímaváltozás elleni küzdelemmel, az esélyegyenlőséggel, valamint a nők és férfiak közötti egyenlőséggel kapcsolatos követelmények, más néven horizontális követelmények érvényesítése az Európai Unió fejlesztéspolitikájának kötelező eleme. A kiemelt célok és követelmények részletes ismertetése megtalálható az „ÁÚF 21-27” 11. fejezetében.

A horizontális cél megvalósítása, valamint a megvalósítás eredményességének nyomon követése érdekében végzett tevékenység következtében felmerült költség elszámolható.

A projekt tervezése és megvalósítása során kérjük, vegye figyelembe, hogy a projektben létrehozott eredményeknek meg kell felelniük az alábbi elvárásoknak is:

- a) Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projektre vonatkozó európai uniós és hazai környezetvédelmi és esélyegyenlőségi előírásokat, jogszabályokat, a „jelentős károkozás elkerülését célzó”³ elővigyázatosság elvét betartani, a projekt által érintett területen a védett környezeti, természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba⁴ ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.
- b) Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projekt végrehajtása során a Fogytékossággal élő Személyek Jogairól szóló ENSZ-egyezményt a 2010/48/EK tanácsi határozattal összhangban alkalmazni. A projektek végrehajtása során a fogyatékos személyeket megillető alapvető emberi jogokat – többek között akadálymentesítéssel és az ehhez kapcsolódó szabványok alkalmazásával – biztosítani kell.

² Pl.: köznevelési intézmények, kulturális intézmények, kereskedelmi egységek, egészségügyi intézmények, rendelők, sport- és szabadidős létesítmények, gazdasági területek, ipari parkok stb.

³ Jelentős károkozás elkerülését célzó elv: a támogatott fejlesztés nem sérti jelentősen az (EU) 2019/2088 rendelet 9. cikkben meghatározott egyik környezeti célkitűzést (az éghajlatváltozás mérséklése; az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás; a vízi és tengeri erőforrások fenntartható használata és védelme; a körforgásos gazdaságra való áttérés; a szennyezés megelőzése és csökkentése; a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása) sem.

⁴ 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

- c) A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a kedvezményezett esélytudatosságot fejezzen ki: ne közvetítsen szegregációt, csökkentse a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

2) **Témaspecifikus elvárások:**

a) **Klimaváltozás elleni küzdelem:**

Amennyiben a projekt megvalósítása során Ön tervez infrastrukturális vagy ingatlan beruházást, amely legalább öt éves várható élettartamú, akkor Önnek a tervezés során figyelembe kell vennie, hogy a projekt várható üvegházhatásúgáz-kibocsátása/elnyelése mennyire számottevő, továbbá fel kell mérnie a projekt éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási potenciálját, és biztosítani kell, hogy a projekt ellenálló legyen az éghajlatváltozással és a természeti katasztrófákkal szemben!

Ezért a támogatási kérelem összeállítása során vizsgálnia kell a projekt megvalósításával összefüggő fő éghajlatváltozási kihívásokat, a projekt helyszínén várható energiafelhasználás-változást, a klímavédelmi törekvésekhez való illeszkedést, valamint be kell mutatnia, milyen módon tervezi lebonyolítani az Európai Parlament és a Tanács 2021/1060 rendeletének 73. cikk (2) bek. j) pontja alapján elvárt éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatot.

A támogatást igénylőnek a támogatási kérelem benyújtásakor a megalapozó dokumentum vonatkozó fejezetében részleteznie szükséges az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat megalapozását az abban részletezett szempontok szerint.

Az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatot a projekt előkészítésével párhuzamosan kell elvégeznie és annak dokumentációját az 1. mérföldkőig kell benyújtania.

Az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat megalapozásához az „Útmutató a projektek klímakockázatának értékeléséhez és csökkentéséhez” (röviden: Klímakockázati útmutató) nyújt segédletet, mely a következő linken érhető el: <https://www.palyazat.gov.hu/tmutat-projektek-klimakockzatnak-beccslshez-s-cskkentshez>

(A 2021—2027-es programozási időszak szabályozásának megfelelően felülvizsgált útmutató 2021 őszére tervezett megjelenéséig a 2014-2020-as időszak útmutatója a hatályos segédlet.)

b) **Fényszennyezés negatív hatásainak minimalizálása:**

A fényszennyezés negatív hatásainak minimalizálása érdekében kültéri világítás korszerűsítése, továbbá újonnan kialakítandó kültéri világítási rendszerek tervezése és megvalósítása során alkalmazni szükséges az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 53 - 54. §-ában meghatározott követelményeket, valamint a vonatkozó érvényes európai szabványok és a helyi szabályozási eszközök követelményeit. A beruházások megvalósítása során javasolt „A fényszennyezésről – világosan!” c. szakmai útmutató⁵ módszertanának alkalmazása.

c) **Esélyegyenlőség érvényesítése:**

c1) Ha a támogatást igénylő ötven főnél több személyt foglalkoztató költségvetési szerv, vagy többségi állami tulajdonban álló jogi személy, az igénylőnek igazolnia kell az esélyegyenlőségi terv meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-nak megfelelően.

c2) Infrastrukturális fejlesztéseknél: létesítmények, térhasználat közlekedési kapcsolatok tervezésekor a támogatást igénylő figyelembe veszi és érvényesíti az egyetemes tervezés elveit, azaz a nők és férfiak igényeit, az idősek, a fogyatékosok és a gyermekek igényeit, és bemutatja ennek módját. (információ: <http://www.etikk.hu>)

3. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

3.1. Vissza kell-e fizetni a támogatást?

Nem, a támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül, ezért a támogatást – szerződés szerinti projektmegvalósítás esetén – nem kell visszafizetni.

⁵ http://www.termeszetvedelem.hu/fenyszennyezesezrol_vilagosan

3.2. Mennyi a projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége?

A projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége⁶ az adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletben található.

3.3. Mennyi támogatást lehet igényelni?

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás minimum és maximum összege a felhívás adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében olvasható.

A támogatás maximális mértéke az Európai Unióval elszámolható összköltség 100 %-a, a 2.2. fejezetben állami támogatással érintett tevékenységek tekintetében pedig az alábbi intenzitást kell alkalmazni:

- 1) **Csekély összegű állami támogatás esetén:** a támogatás maximális mértéke az elszámolható költségek 100 %-a.
- 2) **Közszolgáltatásért járó ellentételezés esetén:** a támogatás maximális mértéke az elszámolható költség 100%-a, figyelemmel az alábbiakra is:
 - Az ellentételezés összege évente és feladatonként a közlekedés és a közlekedési infrastruktúra, valamint a következő pontok kivételével nem haladhatja meg a 15 millió eurónak megfelelő forintösszeget. Amennyiben az ellentételezés összege a megbízás időszaka alatt változik, úgy az éves összeget a megbízási időtartamra tervezett ellentételezés éves összegeinek átlagaként kell kiszámítani.
 - A támogatás éves átlagos összegének túllépése esetén a közszolgáltatásért járó ellentételezést előzetes jóváhagyás céljából be kell jelenteni az Európai Bizottság részére.
- 3) **Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás esetén:** a támogatás összege nem haladhatja meg az elszámolható költségek és a működési eredmény közötti különbséget. A működési eredmény mértékét:
 - a) megalapozott előrejelzések alapján kell meghatározni és előzetesen, vagy
 - b) visszafizetési mechanizmus alkalmazásával utólagkell levonni az elszámolható költségekből.

4. A PROJEKTVÉGREGHAJTÁS IDŐTARTAMA

4.1. Mikor kezdhető meg a projekt?

A támogatási kérelem benyújtása előtt megkezdett projekthez is igényelhet támogatást, ha azt a kérelem benyújtásáig fizikailag még nem fejezte be, és ha a támogatást igénylő nem helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatási kategória szerint igényel támogatást.

A 2.2. pont szerinti uniós állami támogatási kategóriával támogatott tevékenységhez kapcsolódóan a támogatási kérelem benyújtását megelőzően a projekt előkészítésével kapcsolatban felmerült költségek – figyelemmel az uniós állami támogatási szabályokra – kizárólag a csekély összegű (de minimis) támogatás keretében vagy amennyiben a kedvezményezett a kérelem benyújtása előtt megkötött közszolgáltatási szerződéssel rendelkezik, akkor közszolgáltatásért járó ellentételezés jogcímen számolhatók el.

További részletes szabályozást az "ÁÚF 21-27" 8.6. fejezetének 1. alpontja tartalmaz.

Ha Ön a támogatási döntés kézhezvétele előtt már megindítja a közbeszerzési eljárást, be kell tartania a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket is.⁷

⁶ A „projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége” fogalom megegyezik a 2014-2020-as programozási időszakban használt „projekt maximálisan elszámolható költsége” fogalommal, tehát az összeg tartalmazza a társfinanszírozást is.

⁷ Lásd: Korm. rendelet Közbeszerzési eljárások ellenőrzése c. fejezete

4.2. Mikorra kell befejezni a projektet?

Mikor minősül befejezettnek a projekt?

Fizikailag akkor befejezett a projekt, ha valamennyi támogatott tevékenység megvalósult a támogatási szerződésben és a felhívásban meghatározott feltételek szerint. A projekt fizikai befejezésének napja tehát az a nap, amikor az utolsó támogatott tevékenység megvalósul.

Pénzügyileg akkor befejezett a projekt, ha fizikailag befejezett, és a megvalósítás során keletkezett bizonylatok – szállítói kifizetés esetén az előírt önrész szállítók részére történő – kifizetése megtörtént.

További részletes szabályozás az "ÁÚF 21-27" 8.6. fejezetének 2. alpontjában olvasható.

Mennyi idő alatt kell fizikailag befejezni a projektet?

A projekt fizikai befejezésére a megkezdésétől számított **36 hónap** áll rendelkezésre.

Ha Ön a projekt megvalósítását a támogatási szerződés hatályba lépéséig nem kezdte meg, a végrehajtási határidő a támogatási szerződés hatályba lépésének napjával kezdődik.

További részletes szabályozás az „ÁÚF 21-27” 8.6. fejezetének 2. alpontjában olvasható.

A záró kifizetési kérelem benyújtásának határideje a projekt fizikai befejezését követő 60 nap, de legkésőbb 2029. június 29.

5. MÉRFÖLDKÖVEK, INDIKÁTOROK

5.1. Hány mérföldkövet kell tervezni?

A mérföldkő a projekt megvalósítása szempontjából jelentős időpont, amelyhez a projekt megvalósítása révén elért szakmai vagy műszaki eredmény kapcsolódik, vagy az elérendő eredmény egy jól körülhatárolható fejlesztési szakasza lezárul. Egy adott mérföldkőhöz ezen túlmenően meg kell tervezni az adott mérföldkövel bezárólag várhatóan elszámolni kívánt költségek kumulált mértékét is.

Önnök a projektjében 2 mérföldkövet kell tervezni. Az utolsó mérföldkövet a projekt fizikai befejezésének várható időpontjára kell megtervezni.

Az egyes mérföldkövekkel kapcsolatos elvárások a következők:

Minden betervezett mérföldkő teljesítését alátámasztó dokumentumokkal kell igazolni.

1. mérföldkő: Projekt előkészítése

A mérföldkövet a **támogatási szerződés hatályba lépésétől számított 18. hónap utolsó napjáig** szükséges betervezni.

A mérföldkőhöz az alábbi, projekt szempontjából releváns dokumentumok csatolása szükséges:

- a) Teljes műszaki dokumentáció az összes érintett tevékenységre vonatkozóan.
Kerékpárforgalmi létesítmény kialakítását célzó fejlesztés esetén a műszaki terveket ITM KRKF Tervzsűri által is véleményeztetni szükséges. A Támogató és a Tervzsűri javaslatai figyelembevételével történhet meg a műszaki tervek véglegesítése.
- b) Építési engedélyek vagy tervezői nyilatkozatok, hogy az adott tevékenység nem hatósági engedélyköteles.
- c) Elkészült műszaki dokumentumok alapján a projekt tartalom véglegesítése.
- d) A Felhívás 2.3. és 2.4. pontjában előírt releváns szakmai-műszaki és horizontális feltételeknek való megfelelés bemutatása, éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat dokumentációja.
- e) Közlekedésbiztonságot szolgáló fejlesztések esetén közúti biztonsági audit jelentés, és az abban foglalt ajánlások és megállapítások terveken történő átvezetésének bemutatását tartalmazó tervezői nyilatkozat.

- f) Autóbuszöblök, autóbuszmegállók, autóbusz fordulók, autóbusz peronok, várakozást szolgáló helyiségek, esőbeállók, leszállóperonok építése esetén szándéknyilatkozat a területileg illetékes közösségi közlekedést biztosító közszolgáltatótól a létesítmények használatára vonatkozóan.
- g) Autóbuszöblök, autóbuszmegállók, autóbusz fordulók, autóbusz peronok, várakozást szolgáló helyiségek, esőbeállók, leszállóperonok felújítása esetén szükséges az aktív, meglévő használat igazolása.
- h) Tervezői nyilatkozatok:
 - a tervezett buszöblök felújítása és kiépítése bazaltbetonnal vagy azzal megegyező teherbírású merev burkolattal és pályaszerkezettel történik.
 - a tervezett buszöblök bazaltbetontól eltérő burkolattípus választásának indoklása.
 - a tervezett autóbusz fordulók kialakítása megfelelő teherbírású pályaszerkezettel történik.
- i) Felhívás 2.3. fejezet 9) pontjában hivatkozott szabványok figyelembe vételének igazolása.
- j) 700 millió Ft feletti összköltségű projektek esetében költség-haszon elemzés elkészítése a Felhívás 6.2 pont 2) alpontban meghatározottak alapján.
- k) A tulajdonviszonyok rendezési módjának bemutatása a Felhívás 6.4. pontjában foglaltak szerint.
- l) Az állami tulajdonban lévő területek esetén a tulajdonosi jogokat gyakorolni jogosult szervezet hozzájáruló nyilatkozata a beruházás megvalósításához és fenntartásához a Felhívás 6.4. pontjában foglaltak szerint.
- m) Kerékpárút Nyilvántartó Rendszer (KeNyi) feltöltéséről szóló igazolás a tervezési adatszolgáltatás elvégzéséről.

2. mérföldkő: Fizikai befejezés

A teljes projekt fizikai befejezését szükséges önálló mérföldkőként betervezni.

Benyújtandó dokumentumok az alábbiak közül, amennyiben releváns:

- kötelezően előírt nyilvánosság biztosítását igazoló dokumentumok a Kedvezményezettek Tájékoztatási Kötelezettségei a 2021-2027-es fejlesztési ciklusban KTK Plusz szerint,
- teljesítés igazolások,
- Kerékpárút Nyilvántartó Rendszer (KeNyi) feltöltéséről szóló igazolás a megvalósult létesítményhez kapcsolódó adatszolgáltatásról,
- engedélyköteles tevékenység esetében az építményre vonatkozó forgalomba helyezési vagy ideiglenes forgalomba helyezési engedély,
- nem engedélyköteles tevékenység esetében az építmény kapcsán készült műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv,
- beépített aszfalt minőségi vizsgálat és megfelelőség igazolás,
- egyéb projektzárást igazoló dokumentumok.

5.2. Milyen indikátorok teljesítéséhez kell hozzájárulni?

Kérjük, hogy a támogatási kérelmében az alábbi táblázatban szereplő kimeneti indikátort a projekt szempontjából releváns esetben szerepeltesse.

Indikátor neve	Alap	Mérték-egység	Típusa ⁸	Azonosító	Része-e a műszaki-szakmai tartalomnak (Igen/Nem)	Célérték tervezése szükséges (Igen/Nem)
Átépített vagy korszerűsített közutak hossza – nem TEN-T	ERFA	km	Közös kimeneti	RCO46	Igen	Nem

⁸ Közös kimeneti, közös eredmény, OP-kimeneti, OP-eredmény

Indikátor neve: Átépített vagy korszerűsített közutak hossza – nem TEN-T

Indikátor definíciója: A projekt keretében átépített vagy korszerűsített TEN-T úthálózaton kívüli közutak teljes hossza kilométerben kifejezve. A beavatkozások magukban foglalhatják az olyan építési munkákat, mint pl.: az újjáépítés, a felújítás, az átépítés stb. Kétirányú forgalmú, párhuzamos közlekedésre kijelölt út esetében az indikátor számítási mód az adott kétirányú útszakaszra értendő, nem forgalmi sávonként külön-külön.

- **Átépítés:** a meglévő úttest szerkezeti vastagságának vagy szélességének megváltoztatása.
- **Korszerűsítés:** az osztályba sorolásának nem megfelelő műszaki jellemzőkkel rendelkező közút műszaki jellemzőinek megfelelővé fejlesztése, vagy az osztályba sorolásának megfelelő közút teljesítőképességének növelése a forgalmi igényeinek kielégítésére.

Indikátor számítási módja: A projekt keretében átépített vagy korszerűsített közutak teljes hossza kilométerben kifejezve, három tizedesjegy pontossággal.

Indikátor igazolásának módja:

- Engedélyköteles tevékenység esetében az építményre vonatkozó forgalomba helyezési vagy ideiglenes forgalomba helyezési engedély.
- Nem engedélyköteles tevékenység esetében az építmény kapcsán készült műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv.

A támogatási szerződésben vállalt indikátor tervértékének csökkenése:

Ha Ön a támogatási szerződésben vállalt tervértéket csökkenti, a műszaki, szakmai tartalom csökkenésére vonatkozó rendeleti szabályozást alkalmazzuk.⁹

A támogatási szerződésben vállalt indikátor alulteljesítése:

A támogatás összegét csökkentjük, ha a támogatási szerződésben meghatározott indikátor teljesítése a célérték elérésének vállalt időpontjában nem éri el a célérték 75%-át. A támogatás csökkentésének aránya megegyezik az indikátor célérték 75%-a és az indikátor teljesítésének százalékos mértéke közötti különbséggel¹⁰.

6. PROJEKTVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK

6.1. Mire nem kapható támogatás?

A 2.1. pontban meghatározott tevékenységeken kívül más tevékenység nem támogatható.

Így például nem támogatható:

- 1) A fenntartható közlekedési módokat hátrányos helyzetbe hozó (a fenntartható közlekedési módok beruházást megelőző útidejét megnövelő vagy balesetveszélyüket fokozó, vagy a fenntartható közlekedést kerülő útvonalakra kényszerítő) beruházások.
- 2) Karbantartási jellegű munkák, így különösen kátyúzás (lokális burkolatjavítási munkák), felületi bevonat készítése.
- 3) Önkormányzati tulajdonú helyi közutakat érintő fejlesztések.
- 4) Önkormányzati tulajdonú helyi közúti csomópontok kialakítása, fejlesztése.
- 5) Vasúti átjárók esetében vasúti sínpálya fejlesztése.
- 6) Zajvédő fal építése.

6.2. Milyen további szakmai elvárásoknak kell megfelelni a megvalósítás során?

- 1) Ön, mint kedvezményezett a projekt megvalósítása során köteles a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek eleget tenni, a projektről és a támogatásról az ott meghatározott módon és tartalommal információt nyújtani. Az ezzel kapcsolatos követelményeket a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalról letölthető „Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei Plusz” c. útmutató és az „Arculati Kézikönyv Plusz” tartalmazza.

⁹ Korm. rendelet 156. §.

¹⁰ Korm. rendelet 160. §.

2) **Költség-haszon elemzés készítésére vonatkozó elvárások:**

Az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról szóló 2021/1060/EU rendelet (a továbbiakban CPR) 73. cikkének teljesítése céljából a pályázatoknak biztosítani kell a következő elvárásokat:

- Bizonyítható a projekt társadalmi hasznossága, megfelelő ár-érték aránya.
- Csak a megvalósuláshoz szükséges mértékű támogatást kap, túl-támogatás nem történik.
- A fejlesztési projekt keretében létrehozott eszközök működtetése, a szolgáltatási színvonal pénzügyileg fenntartható.

A vonatkozó európai uniós jogszabályoknak való megfelelés érdekében a projektek előkészítése és a kiválasztási eljárás során alá kell támasztani a projekt társadalmi hasznosságát, ár-érték arányát. Ennek érdekében a **támogatási kérelem benyújtásakor csatolandó Megalapozó dokumentumban:**

- Be kell mutatni a problémákat, hiányokat, amelyekre választ jelent a tervezett fejlesztés. Szükséges felmérni az igényeket, amelyek a fejlesztendő infrastruktúra/szolgáltatás létrejöttét, kapacitását alátámasztják.
- Az így meghatározott projekt célokról be kell mutatni kapcsolódásukat az OP céljaihoz, valamint a vonatkozó európai, országos, regionális, valamint helyi stratégiákhoz.
- Annak érdekében, hogy megállapítható legyen, hogy a projektben megvalósítandó beavatkozás céljának elérésére a választott megoldás az optimális a teljes költséget és a hatásokat összevetve, szövegesen kell indokolni, hogy miért az adott műszaki megoldás került kiválasztásra, azt milyen kiválasztási logika, további vizsgálat előzte meg.

A támogatás mértékének indoklásához és a fenntarthatóság bizonyításához a **támogatási kérelem benyújtásakor a Megalapozó dokumentumban be** kell mutatni a következőket:

- A kért támogatás összege a projekt megvalósításához feltétlenül szükséges. Ezt röviden meg is kell indokolni állami támogatási szabály esetén a releváns szabály előírásainak megfelelően. Egyéb esetben az indoklás térjen ki különösen arra, hogy a beruházás fenntartása során a képződő bevételek milyen mértékben nem nyújtanak fedezetet a működési költségekre, a beruházáshoz szükséges forrásgyűjtésre.
- A projekt pénzügyi fenntarthatósága biztosított a projekt teljes élettartama alatt. Indoklásban ki kell emelni, hogy a bevétellel, költségmegtakarítással nem fedezett működési (üzemeltetési és pótlási) költségek finanszírozása hogyan történik, pl.: milyen központi költségvetési, önkormányzati költségvetési forrás biztosítja a finanszírozásukat.

Az **1. mérföldkőre** a 700 millió Ft-nál nagyobb elszámolható költségű projekteknél a CPR előírásainak való megfelelés érdekében **az alábbiak bemutatása csatolandó:**

- Közgazdasági értékeléssel kell igazolni a projekt társadalmi hasznosságát, megfelelő ár-érték arányát.
 - a) Ha a projekt olyan stratégiához illeszkedik, amely társadalmi hasznosság értékelése (költség-haszon elemzés, költséghatékonyság elemzés, többszemponútú értékelés) alapján rangsorolta a projekteket és a projekt megvalósítását tartalmazza, akkor projekt szinten külön elemzés nem szükséges a változatelemzésről és a kiválasztott projektről, elegendő csak a releváns stratégia mentén röviden elmagyarázni:
 - A projekt célja megalapozott, illeszkedik a stratégiához, nettó társadalmi hasznot hoz létre?
 - A projektben megvalósítani javasolt megoldás eléri a célt, ez a leghatékonyabb megoldás-e a cél eléréséhez?
 - A megoldás költségei reálisak-e?

Ennek az elvárásnak megfelelnek többek között a fenntartható városi mobilitási tervek (SUMP), a fenntartható energia- és klíma akciótervek (SECAP), Vízyűjtő-gazdálkodási Terv, Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia, Nemzeti Energiastratégia, Fenntartható Városfejlesztési Stratégia, NEKT (Magyarország Nemzeti Energia és Klímaterve), Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030.

b) A fentiek szerinti stratégia hiányában projekt szinten szükséges a változatelemzést, illetve a kiválasztott változat közgazdasági értékelését elvégezni. Ennek módszertanát az Európai Bizottság közgazdasági értékelési útmutatója, a Vademecum¹¹ valamint az Útmutató a projektek közgazdasági és pénzügyi értékeléséhez és további releváns magyar CBA útmutatók tartalmazzák. Ennek megfelelően:

- Ahol lehet és az az egyszerűbb, teljes közgazdasági költség-haszon (CBA) elemzés elvégzése.
 - Egyszerűsített CBA elvégzése, ha a költségek és hasznok csak nagyvonalú, nem teljeskörű becslése lehetséges.
 - Költség-hatékonyság elemzés (Cost Effectiveness Analysis, CEA), ha a hatásokat csak naturáliában lehet meghatározni, így a sorbarendezés alapja az egységnyi hatás költsége.
 - Legkisebb költség elemzés (Least Cost Analysis, LCA): Amennyiben a projektek ugyanarra az eredményre vezetnek a leghatékonyabb választás egyszerűen a legkisebb költségű változat kiválasztását jelenti.
 - Többszemponútú értékelés (Multi-Criteria Analysis, MCA): a fejlesztések költségei, hatásai, kockázatai és lehetőségei számszerűsített vagy kvalitatív formában meghatározásra kerülnek, majd fontosságuk szerint súlyozzák őket, amellyel meghatározásra kerülhet egy összesített pontszám és ez alapján egy rangsor.
- Az előző pontban bemutatott útmutatók alapján szükséges a pénzügyi elemzést elvégezni a szükséges mértékű támogatás és a pénzügyi fenntarthatóság alátámasztása érdekében.

3) Szakmai adatszolgáltatás:

A támogatási kérelem benyújtásakor a projekt tervezett tartalma alapján szükséges a szakmai adatszolgáltatás kitöltését elvégezni. Amennyiben a projekt előkészítése során, annak szakmai tartalma módosul, úgy szükséges a lenti mutatókra tett vállalások felülvizsgálata. Önmagában a szakmai adatszolgáltatás módosításához, értékük csökkentéséhez szankció nem kapcsolódik.

Szakmai adatszolgáltatás megnevezése	Mérték-egység ¹²
Fejlesztett, felújított 4 és 5 számjegyű külterületi közutak hossza	km
Fejlesztett, felújított 4 és 5 számjegyű belterületi közutak hossza	km
Fejlesztett, felújított, újonnan épített országhatárhoz vagy határátkelőhelyhez vezető 4 és 5 számjegyű közutak hossza	km
Fejlesztett csomópontok száma ¹³	db
Újonnan kialakított csomópontok száma	db
Felújított, korszerűsített, épített hidak hossza	km
Az állami tulajdonú közút szegélyén belül kiépítésre kerülő kerékpárforgalmi létesítmény hossza	km
Projekt keretében kiépített, közúttól elválasztott kerékpárforgalmi létesítmény hossza	km
Projekt keretében érintett autóbuszöblök száma ¹⁴	db
Projekt keretében érintett váróhelyiségek, esőbeállók száma ¹⁵	db
Kialakított vagy fejlesztett kerékpár parkoló férőhelyek száma	db
Felújított gépjármű parkolók száma (beleértve P+R)	db
Létrehozott új gépjárműparkolók száma (beleértve P+R)	db
Fejlesztéssel érintett vasúti átkelőhelyek száma	db

¹¹ Economic Appraisal Vademecum 2021-2027, General Principles and Sector Applications, European Commission, 2021

¹² Kilométer esetén 3 tizedesjegy pontossággal kérjük megadni az adatokat!

¹³ Beleértve a projekt keretében érintett minden csomópont fejlesztést.

¹⁴ Beleértve az autóbuszöblök felújítását, kialakítását, fejlesztését, akadálymentesítését.

¹⁵ Beleértve a váróhelyiségek, esőbeállók felújítását, kialakítását, fejlesztését, akadálymentesítését.

6.3. Kell-e közbeszerzést lefolytatni?

Ha a projektben tervezett beszerzésre a közbeszerzési jogszabályok vonatkoznak, közbeszerzést kell lefolytatni. Ennek vizsgálata és a szükséges eljárás lefolytatása – az egybeszámítási szabályok figyelembe vételével – az Ön feladata és felelőssége.

Részletes tájékoztatás az "ÁÚF 21-27" 9. fejezetében olvasható.

6.4. Milyen feltételei vannak az ingatlanfejlesztésnek?

Támogatás akkor folyósítható az adott tevékenység megvalósítására, ha a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok) tulajdoni viszonyai az "ÁÚF 21-27" 7. fejezetében foglaltaktól a következőkben eltérve az alábbi feltételeknek megfelelnek:

Országos, 4-5 számjegyű utak esetében a támogatási kérelemhez nyilatkozatot szükséges benyújtani, amely a fejlesztés által érintett területek helyrajzi számának tételes felsorolását és a területek tulajdonosi viszonyait tartalmazza.

A tulajdonviszonyok rendezésének a módját legkésőbb az első mérföldkő teljesítéséig kell bemutatni, a tulajdonviszonyokat a fenntartási időszak végéig szükséges rendezni.

- a) A beruházás műszaki terveivel együtt szükséges benyújtani az állami tulajdonban lévő területek esetén a tulajdonosi jogokat gyakorolni jogosult szervezet hozzájáruló nyilatkozatát a beruházás megvalósításához és fenntartásához.
- b) Amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan nincs a Magyar Állam tulajdonában vagy nem a Magyar Állam kizárólagos tulajdona, és az ingatlan vagy ingatlanhányad a Magyar Állam kizárólagos tulajdonába kerül: a támogatást igénylőnek kell nyilatkoznia arról, hogy a fejlesztéssel érintett területek tulajdonjogát legkésőbb a projekt fenntartási időszakának a végéig a Magyar Állam részére megszerzi. A projekt fenntartási időszakának lezárásához szükséges a tulajdonosváltás igazolása.

6.5. Hol találhatóak a biztosítéknyújtásra vonatkozó elvárások?

A biztosítéknyújtással kapcsolatos részletes szabályozást az "ÁÚF 21-27" 6. fejezete tartalmazza.

6.6. Milyen elvárások vannak az Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatban?

Az Alapjogi Charta felsorolja azokat az alapvető jogokat, amelyeket az Európai Uniónak és a tagállamoknak az uniós jogszabályok végrehajtása során tiszteletben kell tartaniuk. Az Alapjogi Charta megtalálható a <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:C2012/326/02&from=HU> és a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon is.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert legfontosabb jogok, szabadságok és elvek érvényesítését a projektek tervezése és végrehajtása során is biztosítani kell. Ezért kérjük, hogy a projekt tervezése és végrehajtása során fokozott figyelmet fordítson Alapjogi Chartában rögzített alapjogok érvényesítésére, bizonyosodjon meg arról, hogy tervezett projektjében az alapjogok nem sérülnek, azok érvényesítése biztosított.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a Korm. rendelet rendelkezései alapján, ha az Alapjogi Chartában szereplő jogok és alapelvek valamelyike a támogatott projektek végrehajtása során sérülne, a hazai intézményrendszer gondoskodni fog az erre irányuló panasz benyújtásának lehetőségéről és a panasz kivizsgálásáról. Az Alapjogi Charta alapelveiről, a panasz benyújtásának lehetőségéről részletes információkat az "ÁÚF 21-27" c. dokumentum tartalmaz.

6.7. Hogyan kell az adatokat gyűjteni ESZA+, illetve MMIA támogatás esetén?

Nem releváns.

6.8. A projekt megvalósítása után milyen kötelezettségeim lesznek?

Ön vállalja, hogy a projekt megvalósítás befejezésétől számított 5 évig, a projekt megfelel az alábbi feltételeknek¹⁶:

- a) az infrastruktúra valamely elemében kizárólag olyan tulajdonosváltás következhet be, amelynek eredményeként egy cég vagy közszférabeli szervezet jogosulatlan előnyhöz nem jut;
- b) a művelet jellegében, célkitűzéseiben vagy végrehajtási feltételeiben olyan lényeges változás nem következik be, amely veszélyezteti az eredeti célkitűzéseket.

Egyéb kötelezettség:

Felhívjuk a figyelmet, hogy a projektben létrehozott vagy a záró projektfenntartási jelentés elfogadásáig csak az irányító hatóság előzetes jóváhagyásával és a támogatási jogviszony szempontjából releváns kötelezettségek átvállalásával, átruházásával idegeníthető el, adható bérbe, illetve terhelhető meg.

Ha Ön ezeket a kötelezettségeket nem teljesíti, akkor szabálytalansági eljárás indulhat Ön ellen. A szabálytalansági döntés a támogatás visszafizetését is elrendelheti.

7. ELSZÁMOLHATÓSÁG

7.1. Mennyi előleg igényelhető?

Támogatási előleg:

Utófinanszírozású tevékenységekre Ön támogatási előleget igényelhet.

Az igényelhető támogatási előleg mértéke legfeljebb a megítélt támogatás 100%-a a lenti feltételek teljesülése esetén.

A támogatási előleg mértéke abban az esetben 100%, ha Ön közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, és

- a) a fizetési számláit az Áht. alapján a Kincstárban köteles vezetni vagy az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatás kezelésére a Kincstárnál külön fizetési számlával rendelkezik, vagy
- b) az Ön részére a megítélt támogatás összege nem éri el az 50 000 000 Ft-ot.

Az a) vagy b) pont nem teljesülése esetén a felhívás keretében támogatott projektek esetében az utófinanszírozású tevékenységekre igénybe vehető támogatási előleg mértéke legfeljebb a megítélt támogatás 25%-a.

Ha Ön közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, akkor Ön részére támogatási előleg akkor folyósítható, ha benyújtotta az adott naptári évre vonatkozó projektszintű likviditási tervet, és az jóváhagyásra került.

A likviditási terv sablonja a www.palyazat.gov.hu oldalon található meg. A likviditási tervre vonatkozó további szabályokat a Korm. rendelet 252. §-a tartalmazza.

Ha Ön az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére kincstári fizetési számlával rendelkező kedvezményezett, akkor a támogatási előleget vissza kell fizetnie, ha nem nyújt be kérelmet időközi kifizetésre a támogatási előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja,

Ha Ön az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére kincstári fizetési számlával nem rendelkező kedvezményezett, akkor a támogatási előleget vissza kell fizetnie, ha nem nyújt be a kifizetett támogatási előleg legalább 60 %-ával megegyező mértékű kérelmet időközi kifizetésre a támogatási előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül, vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja. (Rendeltetésszerű a felhasználás, ha az időközi kifizetési kérelem az ellenőrzési szempontoknak megfelel és az elszámoló bizonylatok egy részét vagy egészét az irányító hatóság jóváhagyta.)

¹⁶ /2021 EU Rendelet 65. cikke alapján

Ha Ön állami támogatásban részesül, az előleg folyósításától számított három éven belül el kell számolnia az előleggel.

Szállítói előleg:

Ha Ön közszféra szervezet, akkor szállítói finanszírozás alkalmazása esetén

- a) a Kbt. hatálya alá tartozó közbeszerzési eljárás,
- b) a Kbt. 9. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti beszerzés

eredményeként kötött szerződésben biztosítani kell a szállító részére a szerződés – tartalékkeret nélküli – elszámolható összege 30%-ának megfelelő mértékű szállítói előleg igénybevételének lehetőségét.

Ha Ön közszféra szervezet, szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a Korm. rendeletben foglaltak alapján fordított áfa-előleg igénybevételére is jogosult.

Önnek a szállítói előleg 50%-ával legkésőbb a szállítói szerződés szerinti ellenszolgáltatás elszámolható összege 50%-át meghaladó teljesítésekor haladéktalanul el kell számolni.

A szállítói előleget visszaköveteljük, ha Ön nem nyújt be időközi kifizetési kérelmet a szállítói előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül, vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja.

7.2. Mekkora önerő kell a projekthez?

A projekt Európai Unióval nem elszámolható költségeit Önnek önerőből kell fedeznie.

7.3. Melyek az elszámolható költségek?

A **projekt Európai Unióval elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a projekt támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a felhívásban rögzített elszámolható költségek között és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A **projekt Európai Unióval nem elszámolható költségeinek** a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, nem elszámolható költségek vagy a nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a projekt teljes költségének, azonban nem részei a projekt Európai Unióval elszámolható összköltségének, tehát ezeket a költségeket Önnek saját forrásból kell majd fedeznie.

A támogatási kérelem részeként benyújtott költségvetésnek tartalmaznia kell a projekt teljes költségét!

A támogatási kérelemben és a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni, ha a projekt tartalmaz

- olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem az arra jóváhagyott, az Európai Unióval elszámolható összköltség terhére kíván megvalósítani, vagy
- olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a Ön saját forrásból, de a projekt részeként kíván megvalósítani.

A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A költségek elszámolhatóságával kapcsolatos általános előírásokat, továbbá az egyes költség típusokra, illetve költségelemekre vonatkozó általános szabályozást az Elszámolási Útmutató tartalmazza.

A felhívás keretében az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el:

1) Projektelőkészítés költségei:

a) Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költségei:

- a1) megalapozó dokumentum
- a2) költség-haszon elemzés
- a3) környezeti hatásvizsgálat, előzetes vizsgálat
- a4) egységes környezethasználati engedélyhez kapcsolódó vizsgálat
- a5) egyéb szükséges háttéranyagok, szakvélemények, közúti biztonsági hatásvizsgálat és/vagy audit

- a6) művelési ág váltás, művelési ágból való kivétel költségei
- a7) szükségletfelmérés, előzetes igényfelmérés, helyzetfeltárás
- b) Műszaki dokumentáció költségei:
 - b1) műszaki tervek (engedélyezési-, kiviteli- és tendertervek), ezek hatósági díja, szakági tervek, műszaki felmérések, vizsgálatok,
 - b2) környezeti hatásvizsgálat, előzetes vizsgálat, éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat.
- c) Közbeszerzési költségek:
 - c1) közbeszerzési szakértő díja,
 - c2) közbeszerzési tanácsadói tevékenység díja
 - c3) közbeszerzési eljárás díja
 - c4) rendszerhasználati díj
- d) Egyéb projektelőkészítéshez kapcsolódó költség:
 - d1) munkabér
 - d2) foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
 - d3) személyi jellegű egyéb kifizetések
 - d4) egyéb projektelőkészítéshez kapcsolódó költség

2) **Beruházáshoz kapcsolódó költségek:**

- a) Ingtatlan vásárlás költségei
 - a1) ingatlan bekerülési értéke,
 - a2) ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog megváltása,
 - a3) kisajátítási terv,
 - a4) kisajátítási változási vázrajz,
 - a5) értékbecslés,
 - a6) kártalanítási költség,
 - a7) ügyvédi díj,
 - a8) egyéb adás-vétellel kapcsolatos költség,
 - a9) vezetékjogi kártalanítás,
 - a10) fennálló bérleti jog és a beruházással érintett ingatlan használatára vonatkozó jogviszony megszüntetésének költsége.

Ingtalnvásárlás költsége a fejlesztési elképzelés keretén belül kizárólag abban az esetben számolható el, amennyiben a 2.1 pontban felsorolt támogatható tevékenységek valamelyikének helyszínénél szolgál.
- b) Egyéb, ingatlanhoz kapcsolódó kártalanítási költségek:
 - b1) ingatlanhoz kapcsolódó, tulajdonszerzéssel nem járó kártalanítási költség
- c) Terület-előkészítési költség:

A terület beruházásra alkalmassá tétele érdekében végzett előkészítő munkák költségei:

 - c1) megelőző régészeti feltárás; régészeti megfigyelés, régészeti megfigyelés során előkerült lelőhely feltárása (mentő feltárás);
 - c2) lőszermentesítés;
 - c3) terület-előkészítéshez kapcsolódó földmunka.
- d) Építéshez kapcsolódó költségek:

A Felhívás 2.1. pontjában felsorolt támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan:

 - d1) új építés,
 - d2) átalakítás,
 - d3) bővítés,
 - d4) felújítás,
 - d5) korszerűsítés,
 - d6) átépítés,
 - d7) beüzemelési költségek,
 - d8) bontás,
 - d9) hulladékelszállítás,
 - d10) akadálymentesítés költségei,
 - d11) növénytelepítés és egyéb zöldfelület fejlesztés,
 - d12) a projekt megvalósítás miatt szükségessé váló helyreállítási munkák költségei.
- e) Eszközbeszerzés költségei:
 - e1) bekerülési érték
 - e2) bekerülési érték egyes tételei

Az eszközök beszerzése önállóan nem támogatható, csak a jelen dokumentum 2.1 fejezetében felsorolt támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan, amennyiben az eszközbeszerzés bizonyíthatóan szükséges az adott létesítmény funkciójának megfelelő működtetéséhez.

3) Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei:

- a) Műszaki ellenőri szolgáltatás költsége
- b) Műszaki jellegű szolgáltatások költségei:
 - b1) egyéb mérnöki szakértői díjak,
 - b2) minőség-, környezet- és egyéb irányítási rendszerekhez kapcsolódó költségek.
- c) Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége
- d) Egyéb szolgáltatási költségek:
 - d1) biztosítékok jogi, közjegyzői, bankköltségei,
 - d2) hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek,
 - d3) vagyonbiztosítás díja,
 - d4) egyéb szolgáltatási költség.

4) Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek:

- a) Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek

5) Projektmenedzsment költség:

- a) Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása:
 - a1) munkabér,
 - a2) foglalkoztatást terhelő adók, járulékok,
 - a3) személyi jellegű egyéb kifizetések.
- b) Projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség:
 - b1) utazási költség,
 - b2) napi díj.
- c) Projektmenedzsmenthez igénybevett szakértői szolgáltatás díja
- d) Egyéb projektmenedzsment költség:
 - d1) projektmenedzsmenthez kapcsolódó iroda, eszköz és immateriális javak bérleti költsége,
 - d2) projektmenedzsmenthez kapcsolódó anyag és kis értékű eszközök költsége.

6) Adók, közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát)

- a) Adók, közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát)

7) Tartalék

- a) Tartalék

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás esetén: a támogatás keretében a beruházáshoz kapcsolódó tárgyi eszköz és immateriális javak beruházási költsége számolható el.

Közszolgáltatásért járó ellentételezés esetén:

A működtetésre a későbbiek során odaítélendő ellentételezés megállapításakor a támogatásból megvalósított beruházás értékét is figyelembe kell venni, tekintettel arra, hogy azt a kedvezményezett nem a saját költségén valósította meg. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásból (ide értve a csekély összegű támogatást is) és az Általános feltételeknek megfelelő támogatásból megvalósult beruházások esetében az értékcsökkenés vonatkozásában működési támogatás nem nyújtható.

A támogatás mértékét a 2012/21/EU bizottsági határozat 5. cikke szerint kell megállapítani. A támogatás mértéke nem haladhatja meg a közszolgáltatás ellátásának nettó költségét. A nettó költség kiszámítható a 2012/21/EU bizottsági határozat szerint meghatározott költségek és bevételek közötti különbséggént. Kiszámítható továbbá a közszolgáltatási kötelezettséget teljesítő vállalkozás nettó költsége és ugyanazon vállalkozás közszolgáltatási kötelezettség nélküli nettó költsége vagy haszna közötti különbséggént. A közszolgáltató részére a 2012/21/EU bizottsági határozat alapján ésszerű nyereség adható.

A projekt keretében beszerzett, az állam tulajdonába kerülő érték (eszközbeszerzés, immateriális javak értéke) nem minősül állami támogatásnak, azaz a közszolgáltatással kapcsolatban felmerült költségnek, tekintettel arra, hogy az adott eszköz tulajdonosa az állam lesz, és így az nem jelent előnyt a támogatást igénylő részére.

7.3.1. Milyen egyszerűsített elszámolási mód alkalmazandó?

Ön bizonyos költségtypusokat a támogatási kérelem költségvetésébe százalékban meghatározott átalányként tervezhet be és számolhat el.

A százalékban meghatározott átalány vetítési alapját a következő költségtypusok képezik (vetítési alap) a Felhívás 7.3. pontját figyelembe véve:

- 1) Projektelőkészítés költségei c. költségkategória alábbi költségtypusa:
 - Műszaki dokumentáció költségei c. költségtypus
- 2) Beruházáshoz kapcsolódó költségek c. költségkategória összes költségtypusa
- 3) Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei c. költségkategória alábbi költségtypusai:
 - Műszaki jellegű szolgáltatások költségei c. költségtypus
 - Egyéb szolgáltatási költségek c. költségtypus
- 4) Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek c. költségtypus
- 5) Adók, közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát) c. költségtypus
- 6) Tartalék c. költségtypus

A vetítési alapba tartozó költségtypusoknak az elszámolása valós költség alapon történik. Ez azt jelenti, hogy a fenti költségtypusoknál a teljesítést pénzügyi bizonylatokkal szükséges alátámasztania.

A százalékban meghatározott átalány mértéke: 7,00%

A százalékban meghatározott átalány alapján elszámolt költségtypusok (számított költségek) a Felhívás 7.3. pontját figyelembe véve:

- 1) Projektelőkészítés költségei c. költségkategória összes költségtypusa, kivéve a műszaki dokumentáció költségei c. költségtypust
- 2) Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei c. költségkategória alábbi költségtypusai:
 - Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége c. költségtypus
 - Műszaki ellenőri szolgáltatás költsége c. költségtypus
- 3) Projektmenedzsment költség c. költségkategória összes költségtypusa

A vetítési alapba tartozó költségek és a számított költségek közötti költségátcsoportosítás nem lehetséges. A tartalék, mint költségtypus a projekt költségvetésén belül, kizárólag a vetítési alapba tartozó költségekre való átcsoportosítással használható fel.

A számított költségekbe tartozó költségtypusokat a vetítési alapba tartozó költségtypusoknak a fentiekben meghatározott százalékában számoljuk el és fizetjük ki, a vetítési alapba tartozó költségtypusok kifizetésével együtt és azzal egyidejűleg. A számított költségek teljesítését nem szükséges pénzügyi bizonylatokkal alátámasztania. Fontos azonban, hogy a számított költségeket csak akkor fizetjük ki, ha a költségvetés tartalmaz vetítési alapba tartozó költségtypusokat.

A fenti egyszerűsített elszámolási mód alkalmazása kötelező. Az egyszerűsített elszámolási módok alkalmazása során a költségek felmerülését Önnek nem kell alátámasztania pénzügyi háttérdokumentumokkal (például számlával, bankszámlakivonattal, összesítővel, illetve egyéb számviteli bizonylattal), és a piaci áraknak való megfelelést sem vizsgáljuk. (Kivétel ez alól a százalékban meghatározott átalány alkalmazása esetén a vetítési alapba tartozó költségtypusok) Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy Önnek sem a kifizetési kérelem mellékleteként nem kell a költség felmerülését igazoló dokumentumokat benyújtani az irányító hatósághoz, sem elkülönítetten nem szükséges őrizni azokat a projekt helyszínén / nyilvántartásában. A hazai számviteli szabályoknak megfelelően a bizonylatokat természetesen meg kell őriznie, viszont az irányító hatóság és más, uniós ellenőrző szervezetek a helyszíni ellenőrzés során sem vizsgálják ezeket.

7.4. Milyen feltételei vannak az elszámolhatóságnak?

A felhívás keretében támogatott projektek költségei elszámolhatóságának kezdete: 2021.01.01., vége: 2029.06.29.

A támogatási kérelemben tervezett elszámolható költségek alátámasztásával kapcsolatban kérjük, figyeljen az alábbiakra:

1) Piaci ár igazolása:

A költségszámítás alapjául szolgáló egységarak nem haladhatják meg a szokásos piaci árat, illetve a jelen Felhívás 7.5. pontjában rögzített tevékenységek esetén feltüntetett korlátokat. Piaci ár igazolása a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés esetében a közbeszerzés dokumentációjával, vagy közbeszerzési kötelezettség hiányában, illetve a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések esetében több lehetséges szállítótól történő ajánlatkérés keretében beérkezett ajánlatokkal történhet. Legalább három, egymástól és a támogatást igénylő(k)től/kedvezményezett(ek)től független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes, írásos árajánlat megléte szükséges. In-house beszerzés esetén a Kedvezményezett a piaci árat az Elszámolási Útmutató in-house beszerzésekre vonatkozó elszámolhatósági szabályainak betartásával, és a nem független árajánlat mellett, három egymástól és a támogatást igénylő(k)től/kedvezményezett(ek)től független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes, írásos árajánlattal igazolja. Az ajánlatkérést úgy kell lebonyolítani, hogy az igazolás feltételei teljesíthetők legyenek.

Nem közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén a piaci árak való megfelelés ellenőrzése céljából a támogatást igénylőnek az Elszámolási Útmutató alapján a piaci árak való megfelelést igazoló dokumentumokat legkésőbb a költség felmerülésekor kell benyújtani, amennyiben korábban nem kerültek benyújtásra. Ennek megfelelően a kedvezményezettnek legalább három részletes árajánlatot szükséges benyújtania minden releváns költségvetési tétel esetében. Közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén elegendő egy indikatív árajánlat, vagy építési tevékenység esetében tervezői költségbecslés benyújtása minden releváns költségvetési tétel esetében.

Azon szerződések esetén, amelyek elszámolható összköltsége nem haladja meg a 100 000 forintot, a támogatást igénylő/kedvezményezett részéről nem szükséges a piaci ár alátámasztása, azt az irányító hatóság nem vizsgálja. A három millió forintnál nagyobb elszámolható összköltségű projektek azon leendő szerződéseinek esetében, melyek tervezett elszámolható költsége nem haladja meg a 300 000 forintot, a szokásos piaci árak való megfelelést alátámasztó dokumentumokat a kedvezményezettnek nem kell benyújtania az irányító hatósághoz, azonban azokat az irányító hatóság helyszíni ellenőrzés keretében ellenőrizheti.

A nyílt kereskedelmi forgalomban beszerezhető eszközök esetén az írásos ajánlatok kiválthatóak hivatalos árajánlatok bemutatásával (pl.: forgalmazó cégek honlapja).

Az árajánlatkéréseket és az ajánlatok beérkezését megfelelően dokumentálni szükséges (postai feladás bélyegzője/faxjelentés/érkeztetés/iktatás), mely a helyszíni ellenőrzések során ellenőrzésre kerül. Az alátámasztó dokumentumok (árajánlatok, kimutatások) nem lehetnek a megrendelés időpontjához képest 6 hónapnál régebbiek.

Kifizetési igénylés ellenőrzése során amennyiben az ajánlatok a piaci ár igazolására alkalmatlanok (különösen: nem összehasonlíthatóak, nem azonos tárgyúak, nem egymástól és a projektgazdától/ajánlatkérőtől független¹⁷ piaci szereplőktől származnak, a tényleges piaci árat jelentősen meghaladják) a felmerült költségek a projekt terhére nem elszámolhatóak.

A személyi jellegű ráfordítások megalapozására benyújtandók a támogatási kérelem benyújtását megelőző évre vonatkozó bérkartonok vagy egy nyilatkozat az érintett időszak személyi jellegű

¹⁷ Nem független az az ajánlattevő, amelyben a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója, tulajdonosi, fenntartói, vagyongazdálkodói, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési jogokat gyakorol, vagy fordítva, amely olyan szállítótól származik, amelynek tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója a kedvezményezett szervezetében vagy a másik ajánlattevő szervezetében tulajdonosi, fenntartói, vagyongazdálkodói, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési jogokat gyakorol. Nem független továbbá az ajánlattevő, ha a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

ráfordításainak értékéről, melynek megalapozottságát a támogató ellenőrzi. Amennyiben célfeladat kerül megállapításra a projektben elvégzendő feladatokra, úgy a célfeladat keretében megállapított bér/illetmény havi összege nem haladhatja meg az adott munkavállaló, Kedvezményezettnek, a támogatási kérelem benyújtásakor érvényes bérének/illetményének havi összegét. A támogatási kérelem költségvetésében minden esetben szükséges megjelölni, hogy az adott személy foglalkoztatása milyen jogviszonyban történik majd, és részletesen kerüljön bemutatásra a tervezett költség számítási módja.

Meglévő foglalkoztatott esetében az elszámolható személyi jellegű ráfordítások csak indokolt esetben (pl.: munkaidő növekedés, feladatbővülés, munkakörbővülés) és mértékben emelkedhetnek a támogatási igény benyújtását megelőző utolsó évi átlagbérhez képest.

A piaci ár bizonyítása a Kedvezményezett feladata és felelőssége. Ezáltal a projekt költségvetésének és az abban szereplő költségtételeknek megfelelően részletezettnek, szakmai indoklással ellátottnak és ilyen módon ellenőrizhetőnek kell lenniük ahhoz, hogy a piaci áraknak történő megfelelés ellenőrizhető legyen. A költségvetés részletezettségét és bemutatását minden költségelem vonatkozásában úgy kell megtenni, hogy beazonosítható legyen a tervezett egységár, annak felosztása költség tételekre, az egység megnevezése, szakmai indoklás a mértékére vonatkozóan.

A piaci ár igazolásától eltekinteni csak az Irányító Hatóság által adott egyedi engedély alapján, a beszerzendő eszköz vagy szolgáltatás egyedi jellegének alátámasztásával lehet (pl.: hatósági árak, közüzemi szolgáltatás, vagy olyan speciális eszköz, technológia, amelyek csak egy gyártótól szerezhető be, vagy az adott eszközt, berendezést csak egy kizárólagos forgalmazó hozhatja be Magyarországra). Az ellenőrzéshez ilyen esetben biztosítani kell legalább egy referenciaárat, az alábbi források valamelyikéből (a gyártó hivatalos árlistái, katalógusai; külföldi képviselők árlistái, katalógusai; a forgalmazó által más, a kedvezményezettől független szervezeteknek adott árajánlat – amennyiben a forgalmazó ezeket rendelkezésre bocsátja).

Nem kell alátámasztani a piaci áraknak való megfelelést, ha az adott költség elszámolása egyszerűsített költségelszámolás (százalékban meghatározott átalány) keretében történt. Ilyen esetekben alátámasztó dokumentációt sem kell biztosítani, kivéve, a Felhívás 7.3.1 pontjában hivatkozott benyújtandó dokumentumokat.

A támogatást igénylő és a kedvezményezett köteles vizsgálni az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmasságát.

A projekt megvalósítás szakaszában költségvetési tételt érintő szerződésmódosítás esetén minden releváns esetben szükséges benyújtani a piaci ár megfeleltetését alátámasztó dokumentumokat és szakmai indoklást a módosításra vonatkozóan. A módosítást minden esetben a módosítással érintett költség, elszámolásra történő benyújtása előtt szükséges benyújtani.

A piaci ár kedvezményezetti tájékoztatója az alábbi linken érhető el: <https://www.palyazat.gov.hu/>

- 2) A felhívás keretében egyszeri elszámolásra nincs lehetőség.
- 3) Az alábbi költségek tekintetében összesítőként történik a megvalósítás során az elszámolás, amennyiben releváns:
 - a) Személyi jellegű költségek elszámolása a Személyi jellegű költségek összesítőjén (kivéve: egyszerűsített költségelszámolás alkalmazásához kapcsolódóan)
 - b) Az utazási és kiküldetési (napidíj) költségtérítés elszámolása az Összesítő az utazási és kiküldetési (napidíj) költségtérítés elszámolásához összesítőn (kivéve: egyszerűsített költségelszámolás alkalmazásához kapcsolódóan)
 - c) Áfa-összesítő fordított adózás esetére alkalmazandó
 - d) Anyagköltség elszámolása az anyagköltség összesítőn
 - e) Kis támogatástartalmú számlák a Kis támogatástartalmú számlák összesítőjén

A kis támogatástartalmú bizonylatok összesítőjén elszámolható bizonylatok maximális támogatástartalma: amennyiben a 25 millió forintnál kevesebb támogatással megvalósuló projektek esetén az elszámoló bizonylat támogatástartalma a 100 ezer forintot nem haladja meg, illetve a legalább 25 millió forint támogatással megvalósuló projektek esetén az elszámoló bizonylat támogatástartalma az 500 ezer forintot nem haladja meg, az elszámoló bizonylatot „Kis támogatástartalmú számlák összesítőjén” szükséges elszámolni.

- 4) Önnek nincs lehetősége költségelszámolásra, ha az szóbeli megállapodáson alapul.

- 5) Közfiszer szervezetek esetén a projektmenedzsment költségek elszámolhatósága tekintetében figyelembe kell venni az Elszámolási Útmutatóban foglalt előírásokat.
- 6) Saját teljesítés az Elszámolási Útmutatóban leírtak szerint az alábbi költségkategóriák költség típusai vonatkozásában számolható el:
- Projektelőkészítés költségei (összes költség típus vonatkozásában, kivéve Közbeszerzési költségek c. költség típus esetén a c3) és c4) költségelemeket);
 - Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei (összes költség típus vonatkozásában, kivéve Egyéb szolgáltatási költségek c. költség típus esetén a d1), d2) és d3) költségelemeket);
 - Projektmenedzsment költségek (Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása c. költség típus esetén).
- Saját teljesítés keretén belül az Elszámolási Útmutató értelmében a közreműködő munkatársak személyi jellegű ráfordításait számolhatja el.
- 7) Az építési beruházás vagy építési koncesszió esetén a 300 000 000 Ft-ot elérő vagy meghaladó elszámolható költségelem vonatkozásában a Korm. rendelet 251. § (1) bekezdése szerinti kedvezményezett esetén csak szállítói finanszírozás alkalmazható, kivéve a szakaszolt projekt esetén, vagy ha az irányító hatóság vezetője az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével ettől eltérően dönt.

Összeférhetetlenségi szabályok:

A Korm. rendelet értelmében a nem közbeszerzés köteles beszerzések esetében figyeljen az alábbi összeférhetetlenségi szabályokra:

Nem független az az ajánlattevő,

- amelyben a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy ezek tulajdonosa – irányító vagy felügyeleti szerve –, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, továbbá ezen személy hozzátartozója az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési;
- amelynek tulajdonosa – irányító vagy felügyeleti szerve –, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, a támogatást igénylő / kedvezményezett szervezetében vagy ugyanazon beszerzés vonatkozásában másik ajánlattevő szervezetében az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési; vagy
- ha a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

Az összeférhetetlenség vonatkozásában hozzátartozónak minősül a Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 1. és 2. pontja értelmében a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, a testvér, az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa.

7.5. Melyek az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások?

A projekt tervezése során az egyes elszámolható költség típusok vonatkozásában vegye figyelembe a következő korlátozásokat:

Költség típus	Maximális mértéke az összes elszámolható összköltségre vetítve (%)
Műszaki dokumentáció költségei (Felhívás 7.3. 1) b))	5,00%
Ingatlan vásárlás	2,00 %
Terület előkészítés (régészeti feltárás, lőszementesítés, földmunkák stb.)	2,00 %
Tartalék	5,00 %

A projektek esetében a meghatározott százalékos korlátok módosíthatók a projektelőkészítés és projektmegvalósítás során a projekt keretében a **műszaki dokumentáció költségei, ingatlanvásárlás és terület előkészítés** elszámolható költségei tekintetében, amelyek összes elszámolható költsége az átcsoportosítást megelőzően és azt követően sem haladhatja meg az összes elszámolható költség

8,50%¹⁸-át. Az ingatlanvásárlás költség típusra a Kormány egyedi hozzájárulása esetén lehet átcsoportosítani legfeljebb 10%-ig.

A felhívás keretében a fentiekben meghatározott százalékos korlátok betartása a támogatási kérelem összeállítása, valamint a projektmegvalósítás során kötelező. A költségvetés összeállításakor kérjük, hogy figyeljen arra, hogy az egyes költség típusok maximális mértékére vonatkozó százalékot két tizedes jegy pontossággal határozza meg, mert a kérelem elbírálásakor ezt megvizsgáljuk.

A táblázatban szereplő százalékos korlát a projektmegvalósítás befejezésekor – a műszaki-szakmai tartalom csökkenésével nem járó – projektszintű megtakarítás eredményeként átléphető azzal, hogy az egyes költség típusokra megállapított összeg nem növekedhet.

A fenti korlátozások nem jelentik a felsorolt költség típusok százalékban meghatározott átalánnyal történő elszámolását. A költségvetésnek meg kell felelnie a felhívás 7.3.1 pontjában leírtaknak is.

7.6. Milyen költségek nem számolhatók el?

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel a 7.3. pontban, különösen:

- 1) Karbantartási munkákhoz (pl.: kátyúzáshoz) kapcsolódó költség.
- 2) Önkormányzati tulajdonú helyi közutakat érintő fejlesztések költsége.
- 3) Minden olyan költség tétel, amely vonatkozásában a piaci ár a felhívás 7.4. pontjának megfelelően nem alátámasztott.

8. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND ÉS KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK

8.1. Milyen eljárásrend alapján történik a támogatási kérelmek kiválasztása?

A felhívásra beérkező támogatási kérelmek a Korm. rendelet alapján területi kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek kiválasztásra.

A projektekről standard eljárás szabályai szerint születik döntés.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van hiánypótlásra.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van tisztázó kérdés alkalmazására.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van szóbeli egyeztetésre.

Az irányító hatóság a támogatási kérelmekről való döntés megalapozására Döntés-előkészítő Bizottságot hív össze.

A támogatási kérelmekről az irányító hatóság vezetője szakaszos elbírálással dönt.

Az eljárásrendre vonatkozó további információk az "ÁÚF 21-27" 3. fejezetében találhatók.

8.2. Melyek a kiválasztási kritériumok?

Azok a támogatási kérelmek támogathatóak, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, a felhívásban és mellékleteiben foglalt kritériumoknak, és az alábbi kritériumoknak:

1) Nem hiánypótolható jogosultsági kritériumok:

- a) A támogatást igénylő által benyújtott nyilatkozat a felhívásban előírt módon került aláírásra vagy hitelesítésre, az aláírás hiánytalan, érvényes és hiteles.
- b) A támogatást igénylő átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4. pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint.

¹⁸ 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 235. § (2) bekezdésével összhangban a felhívásban elszámolhatóként megjelölt, költség típusokra vonatkozó százalékos mértékek összege nem haladhatja meg a 15,5%-ot. A Felhívás 7.5. pontjában szereplő, átcsoportosítással érintett költségek esetében meghatározott maximum érték – a Felhívás 7.3.1. pontjában meghatározott átalányértéket (7%) és a hivatkozott Korm. rendeleti szabályozást figyelembe véve – maximum 8,5% lehet.

- c) A támogatást igénylő a jelen felhívásban meghatározott lehetséges támogatást igénylő körbe tartozik.

A fenti jogosultsági kritériumok nem hiánypótolthatóak. Ezért ha a támogatási kérelem nem felel meg ezeknek a szempontoknak, akkor a kérelmet hiánypótlási felhívás nélkül elutasítjuk.

2) Hiánypótoltható jogosultsági szempontok:

- a) A támogatási kérelmet magyar nyelven nyújtották be.
- b) A támogatási kérelem adatlapjának valamennyi rovata jelen Felhívás, illetve az "ÁÚF 21-27" c. dokumentumban megadott szempontok szerint ki van töltve és minden kérdésére hiánytalanul választ ad.
- c) A támogatási kérelemben szereplő, az igényelt támogatásra vonatkozó táblázatok adatai egyezők.
- d) A fejlesztés megvalósításának időtartama a felhívásban megadott időintervallum maximumán belül van.
- e) A hiánypótolható, kötelezően csatolandó mellékletek benyújtásra kerültek.
- f) A támogatást igénylő rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-a szerinti esélyegyenlőségi tervvel.

A fenti jogosultsági kritériumok esetében egy alkalommal hiánypótlási felhívást küldünk, ha az adott jogosultsági kritérium, vagy az adott jogosultsági szempontot igazoló dokumentum hiánya vagy hibája hiánypótlás keretében pótoltható.

3) Tartalmi értékelési szempontok:

Az értékelés megfelelt/részben megfelelt/nem felelt meg minősítéssel történik. A „megfelelt”, „nem felelt meg”, vagy „részben megfelelt” minősítést a szakmai értékelőnek részletes indoklással kell alátámasztania.

Amennyiben az adott szempontra vonatkozó információk alapján nem dönthető el egyértelműen, hogy a projekt megfelel-e, vagy sem a kritériumban elvártaknak, akkor egyszeri alkalommal tisztázó kérdés kerül megküldésre a támogatást igénylőnek. A tisztázó kérdés megválaszolása során a kérelem tartalmi elemeinek módosítására nincs lehetőség. Amennyiben a kérelmező a tisztázó kérdésben foglaltakat nem teljesíti, vagy válasza alapján továbbra sem egyértelmű a kritériumnak való megfelelés, akkor az adott szempont a rendelkezésre álló információk alapján kerül értékelésre.

„Részben megfelelt” és „nem felelt meg” válasz esetén a szakmai értékelő támogatási feltételt szabhat az adott szempont teljesülésére.

Amennyiben az 1.1., 1.2., 2.1., vagy 3.1. pontok valamelyikében az értékelési szempont „nem felelt meg” minősítést kap, abban az esetben az Irányító Hatóság a támogatási kérelmet elutasítja.

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt/Részben megfelelt/Nem felelt meg)
1.	Illeszkedés a TOP Plusz céljaihoz	
1.1.	A projekt illeszkedik a felhívás céljához: a felhívásban szereplő célokat teljesíti, illetve azokhoz hozzájárul.	Megfelelt Nem felelt meg
1.2.	A támogatást igénylő és a támogatási kérelem tárgya nem tartozik a Felhívás 1.2. pontjában és az ÁÚF 21-27 c. dokumentumban meghatározott kizáró okok alá.	Megfelelt Nem felelt meg
2.	Szakmai indokoltság, megalapozottság	
2.1.	A helyzetelemzés alátámasztja a tervezett fejlesztés indokoltságát, szükségességét.	Megfelelt Nem felelt meg
2.2.	A projekt csak a jelen Felhívás 2.1. pontjában meghatározott támogatható tevékenységekhez igényel támogatást, és nem tartalmaz a Felhívás 6.1. pontjában felsorolt nem támogatható tevékenységeket.	Megfelelt Nem felelt meg
2.3.	A beruházás a tervezés és megvalósítás alapján biztosítja a biztonságos közlekedési feltételeket valamennyi közlekedő	Megfelelt Nem felelt meg

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt/Részben megfelelt/Nem felelt meg)
	számára. A projekt a közúti közlekedésről szóló 1988. I. tv. 8. § (1a) bekezdésével összhangban került tervezésre valamennyi érintett közlekedő igényeinek a figyelembevételével. A beavatkozás tervezése és megvalósítása során úgy kell eljárni, hogy a biztonságos közlekedési feltételek valamennyi közlekedő számára biztosítottak legyenek, ezért a gyengébb közlekedők védelme érdekében a gyalogos, kerékpáros és a közösségi közlekedési módok biztonságos közlekedési feltételeinek a fejlesztését és kialakítását is tervezni szükséges a beavatkozásokban. Az egyes közlekedési módok tervezésének az elhagyása akkor lehetséges, ha az adott beruházásnak ilyen közlekedési mód felülete vagy útvonala egyértelműen nem a része.	
2.4.	A projekt tervezett tevékenységei megfelelnek a Felhívás 2.3., 5. és 6.2. pontjában foglalt műszaki-szakmai elvárásoknak.	Megfelelt Nem felelt meg
3.	Fenntarthatóság, horizontális szempontok	
3.1.	A tervezett tevékenység hosszú távú (legalább 5 éves) működtetésének és fenntartásának intézményi, műszaki és pénzügyi háttere bemutatott. A projekt pénzügyi fenntarthatósága biztosított, a támogatást igénylő megfelelően felmérte és biztosítani képes az üzemeltetési, karbantartási, pótlási költségeket.	Megfelelt Nem felelt meg Részben megfelelt
3.2.	A támogatási kérelem megfelel a horizontális elvárásoknak.	Megfelelt Nem felelt meg Részben megfelelt
4.	Költségvetés vizsgálata	
4.1.	A támogatási kérelem megfelel a Felhívásban meghatározott költségkorlátoknak és egyszerűsített költség elszámolási módoknak. A támogatási kérelem az európai uniós állami támogatási szabályok alapján támogatható.	Megfelelt Nem felelt meg

Területsspecifikus értékelési szempontok a felhívás adott területi egységre vonatkozó területsspecifikus mellékletében találhatók.

A 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 106.§ f) alpontja szerint az irányító hatóság vizsgálja a támogatást igénylő korábbi projektjeivel kapcsolatban a monitoring és információs rendszerben rendelkezésre álló információkat, különösen a pénzügyi korrekciót eredményezett szabálytalanságokat.

A 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 106.§ g) alpontja értelmében az irányító hatóság figyelembe veszi az adott támogatási kérelemmel összefüggő, a rendelet IX. fejezete szerinti közbeszerzési eljárások ellenőrzésének eredményét annak érdekében, hogy el nem számolható támogatási összeg ne kerüljön odaítélésre.

9. AZ ÁLLAMI TÁMOGATÁSOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

9.1. Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések

Támogatáshalmozódás:

Azonos, vagy részben azonos azonosítható elszámolható költségek esetén állami támogatás abban az esetben halmozható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással, ha az nem vezet a csoportmentességi rendeletekben, vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitás túllépéséhez.

Állami támogatás különböző azonosítható elszámolható költségek esetén halmozható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással.

Az egy projekthez igénybe vett összes támogatás – függetlenül attól, hogy annak finanszírozása uniós, országos, regionális vagy helyi forrásból történik – támogatási intenzitása vagy összege nem haladhatja meg az irányadó uniós állami támogatási szabályokban meghatározott támogatási intenzitást vagy támogatási összeget.

A kockázatfinanszírozási támogatás, az induló vállalkozásnak nyújtott támogatás és a csekély összegű támogatás, amennyiben azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkezik, bármely egyéb, azonosítható elszámolható költségekkel rendelkező állami támogatással halmozható. Az azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező támogatás a csoportmentességi rendeletekben és az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb teljes támogatási intenzitásig, támogatási összegig vagy finanszírozási összegig bármilyen más, azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkező állami támogatással halmozható.

9.2. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok

Csekély összegű támogatás esetén:

A csekély összegű támogatásra vonatkozó részletes szabályokat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2013. december 18-i 1407/2013/EU bizottsági rendelet (HL L 352, 2013. 12.24. 1.o), a 2021–2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló Korm. rendelet, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

Az egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások részére az 1407/2013/EU bizottsági rendelet hatálya alá tartozó, Magyarországon az adott évben valamint az azt megelőző két pénzügyi évben odaítélt csekély összegű támogatás (ezen alcím vonatkozásában a továbbiakban: támogatás) bruttó támogatástartalma nem haladhatja meg a 200 000 eurónak, közúti kereskedelmi árufuvarozást ellenszolgáltatás fejében végző, egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások esetén a 100 000 eurónak megfelelő forintösszeget, figyelembe véve az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 3. cikk (8) és (9) bekezdését.

A támogatás a csekély összegű közszolgáltatási támogatással a 360/2012/EU bizottsági rendeletben meghatározott felső határig halmozható. A támogatás más csekély összegű támogatásokról szóló rendeleteknek megfelelően nyújtott csekély összegű támogatással a fent meghatározott felső határig halmozható.

A támogatás nem halmozható azonos elszámolható költségek vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés vonatkozásában nyújtott állami támogatással, ha az így halmozott összeg meghaladná a csoportmentességi rendeletekben vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitást vagy összeget.

A kedvezményezettnek az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 5. cikk (1) bekezdése figyelembevételével – az ott meghatározott feltételek teljesítésének megállapítására alkalmas módon – nyilatkoznia kell a részére a támogatás odaítélésének évében és az azt megelőző két pénzügyi évben nyújtott csekély összegű támogatások támogatástartalmáról.

Közszolgáltatásért járó ellentételezés esetén:

A közszolgáltatásért járó ellentételezésre vonatkozó részletes szabályokat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 106. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott egyes vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló, 2011. december 20-i 2012/21/EU bizottsági határozatnak (HL L 7., 2012.1.11., 3. o.), a 2021–2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló Korm. rendelet, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

A 2012/21/EU bizottsági határozat 4. cikke értelmében a megbízási aktusnak (támogatási szerződésnek) a következőket kell tartalmaznia:

- a) a közszolgáltatási kötelezettségek tartalma és időtartama;
- b) a vállalkozás megnevezése és adott esetben az érintett terület;
- c) a támogatást nyújtó által a vállalkozásnak adott kizárólagos vagy különleges jogok jellege;
- d) az ellentételezési mechanizmus leírása és az ellentételezés kiszámításának, ellenőrzésének és felülvizsgálatának paraméterei;
- e) a túlkompensáció elkerülésére és visszafizettetésére hozott intézkedések.

A vállalkozás közszolgáltatás nyújtásával való megbízásának időtartama nem haladhatja meg a tíz évet. Tíz évnél hosszabb megbízási időtartam esetén a 2012/21/EU bizottsági határozat csak akkor alkalmazható, ha a közszolgáltató olyan jelentős beruházásra kényszerül, amelyet az általánosan elfogadott számviteli elvekkel összhangban hosszabb időtartam alatt kell amortizálni.

Amennyiben a Támogatott a közszolgáltatás körén belül és kívül is végez tevékenységeket, akkor a 2012/21/EU bizottsági határozat 5. cikkének (9) bekezdése értelmében a közszolgáltatás költségeit és bevételeit a többi szolgáltatásétól elkülönítve kell kimutatnia belső számláiban, a költségek és bevételek elkülönítésének paramétereivel együtt. A közszolgáltatáson kívül eső tevékenységek költségei magukban foglalják az összes közvetlen költséget, a közös költségek arányos részét és a megfelelő tökemegtérülést. E költségekre nem adható ellentételezés. A Támogatott a támogatásról olyan elkülönített elszámolást köteles vezetni, amelyből a 2012/21/EU bizottsági határozat 5. cikkének (2)-(4) bekezdésben meghatározott követelmények ellenőrizhetők.

Ha a Támogatott a 2012/21/EU bizottsági határozat 5. cikkének megfelelően meghatározott összeget meghaladó támogatásban részesül, a kedvezményezettnek a túlkompensációt vissza kell fizetnie. Amennyiben a túlkompensáció összege nem haladja meg az átlagos éves ellentételezés összegének 10 %-át, a túlkompensáció átvihető a következő időszakra és levonható az arra az időszakra fizetendő támogatás összegéből.

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás esetén:

A helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatásra vonatkozó részletes szabályokat a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belsőpiacra összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet) szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.) I-II. fejezete és III. fejezetének 56. cikke, a 2021–2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló Korm. rendelet, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

Előzetes jóváhagyás céljából be kell jelenteni az Európai Bizottság részére a helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatást, ha a támogatás összege egyazon infrastruktúra esetén meghaladja a 10 millió eurónak megfelelő forintösszeget, vagy a projekt összköltsége meghaladja a 20 millió eurónak megfelelő forintösszeget.

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás helyi infrastruktúra építéséhez, bővítéséhez vagy korszerűsítéséhez nyújtható, ha ezen infrastruktúra helyi szinten hozzájárul az üzleti és a fogyasztói környezet korszerűsítéséhez és ipari bázisok fejlesztéséhez.

A támogatás nyújtásának feltétele, hogy a megvalósuló infrastruktúrát nyílt, átlátható és megkülönböztetés-mentes alapon kell a felhasználók rendelkezésére bocsátani. Az infrastruktúra használatáért felszámított vagy eladása során meghatározott árak szokásos piaci árak kell lennie.

Az infrastruktúra működtetését koncesszióba adni vagy azzal harmadik felet megbízni csak nyílt, átlátható és megkülönböztetés-mentes módon, a vonatkozó jogszabályok betartásával lehet.

10.TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Tájékoztatjuk, hogy a támogatási kérelmek elbírálásához felhasználjuk az Önről a közhiteles adatbázisokban elérhető adatokat.

10.1. Milyen adatkezelési kötelezettségek vannak?

Az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) előírásaiból fakadó kötelezettségek:

A támogatási kérelem benyújtásának célja, hogy Ön – sikeres elbírálás és támogatási döntés esetén – a tervezett projekt megvalósítására támogatási szerződést kössön. A támogatási kérelem feldolgozásához szükséges, hogy kezeljük azokat a személyes adatokat, amelyeket Ön a támogatási kérelemben és annak mellékleteiben tüntetett fel. Az adatokat a <https://www.palyazat.gov.hu> honlapon elérhető Adatvédelmi nyilatkozatban szereplő adatkezelési célok szerint kezeljük.¹⁹

Ön felelős azért, hogy – az (EU) 2016/679 rendelet (általános adatvédelmi rendelet) előírásainak megfelelően – a támogatási kérelemben és annak mellékleteiben feltüntetett további érintettek (Ön és az esetleges konzorciumi partnereinek, tulajdonosainak nevében és érdekében eljáró más személyek) személyes adatainak a kezelése és a fejlesztéspolitikai intézményrendszer számára történő rendelkezésre bocsátása megfelelő jogalappal és az érintettek megfelelő tájékoztatását követően történik. Az adatkezelés jogalapját jogszabályi felhatalmazás, az érintettre vonatkozó szerződéses kötelezettség, vagy az érintett előzetes, egyértelmű, megfelelő tájékoztatáson alapuló, önkéntes és határozott hozzájárulása képezheti, amelyben félreérthetetlen hozzájárulását adja a rá vonatkozó személyes adatok meghatározott célból és körben történő kezeléséhez. Az érintettektől személyes adatai kezeléséhez általános jelleggel hozzájárulás nem kérhető.

Felhívjuk a figyelmet, hogy ha helyszíni szemlére kerül sor, akkor ennek keretében azt is megvizsgálhatjuk, hogy a fentieket megfelelően dokumentálták-e. Ha az adatkezelés jogszerűségével kapcsolatban a döntés-előkészítési folyamat bármely szakaszában kétség merül fel, akkor ennek vizsgálatához a releváns dokumentumokat be kell nyújtania.

10.2. További dokumentumok

A Felhívás elválaszthatatlan része az ÁÚF 21-27 c. dokumentum és az Elszámolási Útmutató, amelynek hatályos verziója megtalálható a www.palyazat.gov.hu honlapon.

Az ÁÚF 21-27 és az Elszámolási Útmutató az alábbiakról nyújt tájékoztatást:

ÁÚF 21-27:

1. Az Útmutató célja, hatálya
2. Kizáró okok listája
3. A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja
4. Tájékoztatás kifogás benyújtásának lehetőségéről
5. Tájékoztató támogatói okirat kibocsátásáról vagy a támogatási szerződés megkötéséről
6. A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
7. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek
8. Tájékoztatás a projektek megvalósításáról, finanszírozásáról, és előrehaladásának követéséről
9. A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
10. Tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó kötelezettségek
11. A horizontális (környezetvédelmi, esélyegyenlőségi és a nők és férfiak egyenlőségét biztosító) követelmények
12. A felhívással, a projektkiválasztási eljárással és a projektmegvalósítással kapcsolatos legfontosabb jogszabályok

¹⁹ Az adatkezelés jogalapja az (EU) 2016/679 rendelet 6. cikk (1) bekezdés b) pontja.

Elszámolási Útmutató:

- I. Nemzeti Szabályozás az Elszámolható Költségekről
- II. A kifizetési kérelemben benyújtandó, elszámolható költségek valóságát igazoló, valamint a szakmai beszámolót alátámasztó dokumentumok – „Mátrix”
- III. A kifizetési kérelemben benyújtandó alátámasztó dokumentumok hitelesítését szolgáló ellenőrzés szempontjai
- IV. Pályázati általános forgalmi adóról szóló útmutató

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az útmutatók figyelembevételével készítsék el!

11. ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal a Széchenyi Terv Plusz ügyfélszolgálatához a **06/1 896-0000** normál díjazású telefonszámon, ahol hétfőtől csütörtökig 8:30-16:00 óra között, pénteken 8:30-14:00 óra között fogadják hívását.

Kérjük, kövesse figyelemmel a felhívással kapcsolatos közleményeket a palyazat.gov.hu oldalon, ahol a Széchenyi Terv Plusz ügyfélszolgálat elektronikus elérhetőségeit is megtalálhatja!

12. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

12.1. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási kérelemhez?

Kérjük, csatolja a kérelemhez az alábbiakat:

- 1) Az illetékes szaktárca helyettes-államtitkári, államtitkári vagy miniszteri jóváhagyású országos közúton tervezett beruházásra vonatkozó támogató nyilatkozata vagy feladatelrendelő levele.
- 2) Nyilatkozat, mely a fejlesztés által érintett területek helyrajzi számának tételes felsorolását és a területek tulajdonosi viszonyait tartalmazza.
- 3) Megalapozó dokumentum (digitálisan előállított, kereshető PDF formátumban), annak mellékleteként:
 - a) A beruházás területét és környezetét érintő átnézeti helyszínrajz, mely a fejlesztendő utak/útszakaszok szemléltetésére szolgál.
 - b) Ponttérkép, mely jelöli a tervezett beruházás nyomvonalában és annak 500 méteres távolságán belül elhelyezkedő forgalomvonzó létesítményeket²⁰.
 - c) A projekt tárgyát képező közterület(ek) műszaki állapotának bemutatását és a meglévő állapotot alátámasztó fotódokumentáció. Ajánlott útszakaszonként és forgalmi irányonként egy-egy fényképfelvételt mellékelni az úttengelyből fényképezve, amelyen látható a meglévő burkolat minősége, valamint a teljes úrszelvény.
 - d) Közülemi infrastruktúrával való ellátottság igazolása, melyről a támogatást igénylő vagy a tervező nyilatkozik.
- 4) A területspecifikus mellékletben meghatározott értékelési szempontoknál előírt külön dokumentum (amennyiben releváns).

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási kérelem elkészítésekor kell csatolni! A támogatást igénylő adatait tartalmazó *Nyilatkozat* c. dokumentum példányát pedig a támogatási kérelem véglegesítése és lezárása után az elektronikus kitöltő program fogja generálni, így az a csatolandó mellékletek között nem került felsorolásra. A Nyilatkozat aláírását és elküldését, továbbá támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának folyamatát az „ÁÚF 21-27” 3. pontja tartalmazza.

12.2. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási szerződéshez?

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási szerződés megkötése során csatolni szükséges.

²⁰ Pl.: köznevelési intézmények, kulturális intézmények, kereskedelmi egységek, egészségügyi intézmények, rendelők, sport- és szabadidős létesítmények, gazdasági területek, ipari parkok stb.

1. a kedvezményezett nevében aláíró személy vagy személyek – a költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a kisebbségi önkormányzat, az egyházi jogi személy, a felsőoktatási intézmény, a közalapítvány és az állam kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság kivételével – pénzügyi intézmény által igazolt, ügyvéd által ellenjegyzett vagy közjegyző által hitelesített aláírás mintáját,
2. a kedvezményezett – a költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, az egyházi jogi személy, a felsőoktatási intézmény, a közalapítvány és az állam kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság kivételével – alapító (létesítő) okiratát vagy jogszabályban meghatározott nyilvántartásba vételét igazoló okiratát.

12.3. Milyen dokumentumokat kell csatolni az első kifizetési kérelemhez?

Minden olyan dokumentum, mely a támogatási kérelem benyújtásától a támogatási szerződés megkötéséig nem kerül benyújtásra és a Korm. rendelet az 1. kifizetési igénylés benyújtásáig előírja.

13. A FELHÍVÁS SZAKMAI MELLÉKLETEI

13.1. A felhívás indokoltsága és az OP-hoz való illeszkedése

A Felhívás célja helyi gazdasághoz, a települések és a települési üzleti infrastruktúra, gazdasági területek elérhetőségét, a logisztikát és a munkavállalók mobilitását támogató térségi és helyi közlekedési infrastruktúra fejlesztése. Ennek keretében az elérhetőség javítása, ezen belül is a vidéki térségekből a gazdasági központokba irányuló – alacsonyabb rendű 4-5 számjegyű – kül- és belterületi utak felújítása és fejlesztése, annak érdekében, hogy a kisebb települések munkavállalói számára a betelepülő vállalkozások és a fejlesztett üzleti infrastruktúra, így a munkaerőpiaci vonzásközpontok (gazdasági övezetek, iparterületek) elérhetővé váljanak.

A felhívás a Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia²¹ alábbi céljával összhangban áll: a gazdaság és a jólét mobilitási feltételeinek biztosítása, a közlekedési mobilitás alakítása az egyéni és a közösségi közlekedés harmonikus fejlődésével.

A felhívás hozzájárul a Duna Régió Stratégia 1. pillér, KK 1b, 5. Fellépés: A határokon átnyúló regionális/helyi infrastruktúra és a vidéki területek megközelíthetőségének javítása a másodlagos és harmadlagos szállítási infrastruktúra megvalósításának támogatásával c. fellépésének megvalósulásához.

13.2. A felhíváshoz kapcsolódó jogszabályok:

Törvények

1988. I. tv. a közúti közlekedésről

2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

Rendeletek

253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről

314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról

176/2011. (VIII. 31.) Korm. rendelet a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléséről

337/2016. (XI. 17.) Korm. rendelet a kerékpárutakkal összefüggő egyes műszaki adatok nyilvántartásáról

256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet a 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről

258/2021. (V. 20.) Korm. rendelet a 2021–2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról

1652/2021. (IX. 21.) Korm. határozat a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz éves fejlesztési keretének megállapításáról

²¹ [Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia.pdf \(kormany.hu\)](#)

Unió jogszabályok

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/1058 RENDELETE (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/1060 RENDELETE (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízügyi politika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról

Alapjogi Charta

Egyéb előírások

e-ÚT 03.04.13 Kerékpározható közutak tervezése

e-ÚT 02.01.42. Közúti biztonsági audit módszertan

e-ÚT 03.01.11 Közutak tervezése (KTSZ)

e-ÚT 06.03.21 Útpályaszerkezeti aszfaltburkolatok rétegeinek követelményei

e-ÚT 05.02.11 Útpályaszerkezeti aszfaltburkolatok keverékeinek követelményei

e-ÚT 04.02.11 Közúti jelzőtáblák. A jelzőtáblák megtervezése, alkalmazása és elhelyezése

MSZ 12042:2019 Fák védelme építési területeken

MSZ 12172:2019 Díszfák és díszcserjék ültetése települések közterületein

e-ÚT 03.05.12 Akadálymentes közúti létesítmények

Segédlet a közszolgáltatásokhoz és egyéb szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez

Kedvezményezettak tájékoztatási kötelezettségei Plusz c. útmutató

Arculati Kézikönyv Plusz c. útmutató

13.3. További mellékletek

A) Területsspecifikus mellékletek:

- 1) Bács-Kiskun megye
- 2) Baranya megye
- 3) Békés megye
- 4) Borsod-Abaúj-Zemplén megye
- 5) Csongrád-Csanád megye
- 6) Fejér megye
- 7) Győr-Moson Sopron megye
- 8) Hajdú-Bihar megye
- 9) Heves megye
- 10) Jász-Nagykun-Szolnok megye
- 11) Komárom-Esztergom megye
- 12) Pest megye
- 13) Nógrád megye
- 14) Somogy megye
- 15) Szabolcs-Szatmár-Bereg megye
- 16) Tolna megye
- 17) Vas megye
- 18) Veszprém megye
- 19) Zala megye

B) Szakmai mellékletek:

- 1) Útmutató a Megalapozó dokumentum elkészítéséhez
- 2) Iránymutatás közúti biztonsági audit készítéséhez
- 3) Segédlet a közszolgáltatásokhoz és egyéb szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez

C) Fogalomjegyzék:

Burkolat-felújítás: ha teljes pálya-, vagy csak sáv szélességben hosszabb szakaszokon a kopóréteg vagy a teljes pályaszerkezet cseréje, illetve burkolat megerősítés (profilmarással, aszfaltkopó,- és kötőréteg terítéssel) valósul meg.

Éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat: olyan eljárás, amely megakadályozza, hogy az infrastruktúra potenciális hosszú távú éghajlati hatásoknak legyen kiszolgáltatva, egyúttal biztosítja az „első az energiahatékonyság” elvének érvényesülését, valamint azt, hogy a projektből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás szintje összhangban legyen a 2050-es klímasemlegességi célkitűzéssel.

Járda: a közútnak a gyalogosok közlekedésére szolgáló, attól szintkülönbséggel, kiemelt szegéllyel vagy más módon elválasztott része.

Kátyú: az útburkolaton képződő, forgalmat zavaró leggyakoribb úthiba. Az útburkolati hibák javítása nem tartozik a burkolat-felújítás körébe, mivel az az útburkolat fenntartásához kapcsolódó feladat.

Kisértékű tárgyi eszközök: a kétszázezer forint egyedi értéket nem meghaladó bekerülési értékű tárgyi eszközök.

Kerékpárosbarát: olyan tevékenység, hely, illetve létesítmény, amely a kerékpárral közlekedők igényeit tudatosan figyelembe veszi és azok kielégítését (minősített módon) megvalósítja.

Korszerűsítés: az osztályba sorolásának nem megfelelő műszaki jellemzőkkel rendelkező közút műszaki jellemzőinek megfelelővé fejlesztése, vagy az osztályba sorolásának megfelelő közút teljesítőképességének növelése a forgalmi igényeinek kielégítésére.

Közúti biztonsági audit: a közúti infrastrukturális projekt engedélyezési és kiviteli terveinek, valamint a megvalósult létesítménynek átadás előtti és az üzemeltetés korai szakaszán végzett független, részletes, módszeres műszaki biztonsági ellenőrzése.

Út átépítése: a meglevő úttest szerkezeti vastagságának vagy szélességének megváltoztatása.

Út felújítás: a forgalmi igénybevételtől, az időjárástól vagy más természeti hatástól elhasználódott úttesten, azok tartozékain, az út környezetében, valamint a környezetvédelmi építményeken végzendő azon tevékenységek összessége, amelyek az út használati értékét növelik és a forgalmi igényeknek megfelelő, eredeti műszaki állapot helyreállítását szolgálják.